

Beregszász

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-szabos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Ryiltár petit sora 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 181.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Péntek, december 23.

Mai számunk főbb közleményei:

- Tisza István gróf a készfizetésekről.
- Ki legyen az új kihágási bíró?
- Nagy lopás a Royal-szállóban.
- A hamiskártyás.
- A szép Olga és a vőlegénye.
- A képviselők karácsonyi szünete.
- Vértüredő a korcsmában.
- Üzérkedés holttestekkel.
- Tragédia a síneken.

Tisza — Ausztriához.

Arad, december 22.

Az aradi programbeszédnek egy súlyos, jelentős része hangzott el ma újra a parlamentben, ugyanazokról az ajkokról, a melyek az aradi választók előtt elmondták. Tisza István gróf nyilatkozott a készfizetések fölveteléről, s a mint ő maga is utalt rá, ugyanabban a szellemben, a mint azt programbeszédében tette. Érdekes, jellemző bizonyága volt ez annak, hogy a mi más, könnyebb súlyu politikussoknál a választási harc hevében nem egyszer csak a lelkek meghódításának eszköze: Tisza Istvánnál a programbeszéd, a programbeszédnek minden szava politikai hitvallásának, rendületlen meggyőződésének egy-egy darabja, a melyet egyforma komolysággal és következőséssel mond el, akár az egyszerű választók, akár a törvényhozó testület előtt áll.

Tisza István grófnak mai beszéde a valóságban nem is a képviselőháznak szólt, hanem a magyar parlamenten s a magyar határokon kívül

álló valaminek: Ausztriának. A készfizetések felvétele mellett szólva, figyelmeztette Ausztriát, hogy ne gördítsen ennek útjába akadályokat, mert ez csak arra vezetne, hogy Magyarországon a dac politikája nyerne erőt, amely a teljes gazdasági különválást követelné el nem nyomható energiával. S ez ugyan Magyarországra is kárt, kellemetlenséget jelentene; hiszen ha ettől nem lehetne tartani, már most kellene a gazdasági önállóságot kívánni; de Ausztriára nézve még nagyobb veszedeimet jelentene, amelyet kár lenne pusztán hatalmi célból fölidézni; csak azért, hogy Magyarországnak egy komoly gazdasági érdeke ne érvényesüljön.

Tisza István hatalmas politikai egyénisége mellett súlyt ad ezeknek a szavaknak, hogy olyan ember hangoztatta, a ki nyílt és őszinte híve az Ausztriával való gazdasági közösségnek és speciálisan a közös jegybanknak; aki még akkor is, mikor az ország egy önfeledt, a számítás mellőző fölbuzdulásában csaknem egyértelműleg követelte a külön bankot, az önálló vámterületet, — megmaradt a népszerűtlen, de azóta beigazolt állásponton, hogy Magyarország gazdasági érdekei ez idő szerint az Ausztriával való viszony változatlan fentartását kívánják. Ha tehát Tisza István gróf Ausztriát a gazdasági különválás vágyának fölidezésétől, megerősítésétől óva inti, — ez nála nem jelszó s nem fenyegetés, hanem egy oly körülménynek megvilágítása, a melytől, ha

Ausztria az eddigi konok politikát folytatja, joggal lehet tartani Magyarországnak, de még inkább Ausztriának. A gazdasági közösség sorsa azelőtt a magyar parlament többségének kezében volt; azután a korona hatalma alá került; most úgy látszik, Ausztriától függ annak fentartása, vagy megbontása. S most az a kérdés, ha eddig Ausztria magára és Magyarországra nézve károsnak találta volna a kettészakadást, — vajjon meg fogja kockáztatni ezt, csak azért, hogy a készfizetések felvétele valósággá ne legyen?

Vajjon érteni fognak Tisza Istvánnak komoly, lelkiismerete mélyéből eredt intelméből Ausztriában? A botrányok, elvadult indulatok és nemzeti-ségi ellentétek parlamentje meghigad-e egy percre, hogy ezt a nagy jelentőségű, súlyos szót meghallja, értsen belőle s e szerint cselekedjék? Azt szokták mondani, hogy ez a nagy ellentét, a sokféle húzó politikai nézetek és nyelvi különbségek egyszerre össze szoktak olvadni, mihelyt Ausztriának komoly gazdasági érdekéről van szó. Most mi óhajtjuk, hogy ez az összetalálkozás bekövetkezzék és szabad utat nyisson a Reichsrathban a készfizetések fölvetése előtt. De ha ez a kérdés, a magyar gazdasági életnek legjogosabb, legtermészetesebb követelése is Ausztriában ellenállásra talál: akkor ideát is szélső állásponton fog találkozni az ország. A különválás ma ránk nézve megrázkódtatást jelentene, a melyet, ha lehet ki

A vértanuk.

Irta: Pogány Béla.

Vörös Kántor János pipázott és kópott. Mind a kettőt nagy szorgalommal végezte, miközben boldogan szemlélte az ártányt. A derék állat buzgón harapta a sovány tarlót. Vörös Kántor János pedig azt hitte, hogy szemmel-láthatólag javul a szegény pára. A helyzet tehát: vasárnap volt, a pipa jól szellett, az ártány vidáman evett. Kell-e nagyobb boldogság a szegény embernek? Bizonyos, hogy nem. A kópés úgy is magától jön és egy ital borra amúgy sem lehet számítani. Lábban a vasárnapi gyönyörlésben azonban mégis volt egyetlen gondolat, ami nem hagyta nyugodni Vörös Kántor Jánost. Az, hogy a vasárnap mindenkinek vasárnap. Neki is, a jegyzőnek is, a mesternek is, a papnak meg leginkább. Ezt azonban még el lehetne viselni. De vasárnap éppen úgy pipázik, éppen úgy gyönyörködik az állatjában a Csipak szőlér, meg a Muci cigány, mint ő. Hát ünnepe ez? Vörös Kántor János — bár nem tudta, mi az — föltétlenül a hangulatok embere volt. Most sem érdekelte többé az állat, a pipa, hanem

fájt neki valami, amit a szociológusok úgy fejeznének ki, hogy az osztálygóg fokozatos letörése szomorú érzéseket váltott ki lelkéből. A szőlér pipája, a vályogvető emsége sértették az ő osztálygógját. Vörös Kántor János mind ezt nem tudta és mégis érezte, hogy disznóság a világ rendje. Érezte, hogy ha ő pipázik, a szőlérnek legfőleg csak kópni illenék. Ha ő disznót őriz vasárnapi szórakozásképpen, akkor a cigánynak — még ha primás is, — legfőleg a szomszéd csibéjére lehetne vágyakozó szemmel tekinteni.

Szóval a világ rendje különös. Nem jól forog a kerék. Minden komolyabb filozófikus magyarázat nélkül tisztában volt ezzel Vörös Kántor János. Érezte, tudta, hogy disznóság, ha bizonyos telekkönyvi canzurán alul levő emberek is ünnepelni, pipálni és egyébként szórakozni mernek vasárnap. És ebben a pillanatban a soványajtónál, amely a Szekince parti földhöz vezetett, megállott egy pápaszemes fiatalember. Vörös Kántor Jánosnak jól esett, hogy a pápaszemes, aki föltétlenül urfajta volt, a hóna alatt olyan paksamétát cipelt, hogy súlyra nyugodtan bevált volna petrence-rudnak. Az már mégis valami. Egy

ur, a ki vasárnap így cipekedik. A pápaszemes egyszeriben rokonszenves lett előtte és szerető, vállvaregető, gyámolító gondolatok keltek benne.

Előre mosolygott. Hát még azután, mikor a fiatal ember szájkómódra betanult magyaros kifejezéseket használt. Közben oldalát kópott és szemérmesen káromkodott:

— Adj' isten bátyámuram, — kezdte.

Vörös Kántor János tisztafejtű paraszt volt, azonnal rendbejött az emberével.

— Ennek valami köll, — gondolta magában. Kifelé azonban gunyosan felelt:

— Agy isten ténsuram.

A pápaszemes ekkorra már pözba vágta magát, félreacsapta a kalapját és beszélni kezdett:

— Nemes, nemzetes Kántor János uram! A sajtó nevében jöttem önhez. A sajtó nevében, amely a magyar faj véren szerzett és véren föntartott jogait védi. Bátyámuram! Tudja, mi a sajtó? . . .

Bátyámuram kifejezéstelen, vizes szemekkel néz a pápaszemesre. Nincs olyan pszichológus, aki meg tudná magyarázni, mit gondol? Tudja-e mi a sajtó, vagy nem? A pápaszemes

akarunk kerülni; ha azonban Ausztriával szemben nem lenne más mód, mi kibírjuk; Ausztria meg fogja látni, hogy többet nyer-e vele, mint a készfizetések föl vételével.

Tisza István gróf a készfizetésekről

— A képviselőház ülése. —

Lárvirati tudósítás.

Budapest, december 22.

A képviselőház mai ülése nagy meglepetéssel végződött. Ülés elején a Justh-párti képviselők egymás után iratkoztak fel, hogy a bankprovizórium vitáját elnyujtsák, az ülés végén azonban meglepetve kellett konstatálniok, hogy taktikájuk egyelőre csődöt mondott. A Ház ugyanis a miniszterelnök indítványára a Justh párt harci készülődéseire való tekintettel a bankprovizórium tárgyalását levette a napirendről és a holnapi ülés napirendjére a szerb kereskedelmi szerződés tárgyalását tűzte ki.

A mai ülésnek kiemelkedő pontja volt Tisza István gróf felszólalása. Tisza a készfizetések kérdésével foglalkozott és kijelentette, hogy álláspontja ma is ugyanaz, mint amit aradi programbeszédében kifejtett.

A képviselőház üléséről részletes tudósítá-
sunk a következő:

Berzeviczy Albert elnök délelőlt negyed-tizenegy óra után nyitja meg az ülést. Az előző ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után az elnök Gömör és Hont megyék feliratait mutatja be a vármegyei tisztviselők fizetésrendezése ügyében.

Hegedűs Kálmán az állandó igazoló bizottság részéről jelenti, hogy a bizottság Balogh Jenő, Hencz Károly, Zichy Aladár gróf és Széchenyi Emil gróf képviselőket a szokásos harminc nap fenntartásával feltételeesen igazolta. A képviselőket az egyes osztályokba sorozták be.

Következik az Osztrák-Magyar Bank szabadság ideiglenes meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Wickenburg Márk gróf, a pénzügyi bizottság elnöke ismerteti a szabadság meghosszabbításának szükségességét és az osztrák parlament állásfoglalását vázolja, mely Magyar-

országgal kapcsolatosan ideiglenesen azt osztrák kormányválságra tekintettel rövid időre hajlandó meghosszabbítani a bankszabadságot. A törvényjavaslat elfogadását kéri.

Szebeny Antal (Kossuthpárti). Az ellenzék nem lehet hibáztatni, hogy a bankszabadság meghosszabbítása nem volt idejekorán letárgyalható és most provizóriumot kell kérni. A bankszabadság későn, december 1 én tárgyalhatta le. Pártja nevében az ideiglenes bankszabadság meghosszabbításához nem járul hozzá, tiltakozik egyben a miniszterelnök egy kijelentése ellen, hogy ha a provizórium nem lesz keresztülvihető, úgy rendeleti úton léptetik életbe a meghosszabbítást. A Kossuth párt az önálló magyar bank álláspontján van és nem járulhat hozzá egy olyan törvényjavaslathoz, mely a közös bank meghosszabbítását célozza.

Kelemen Sándor (Justh-párti). A bankprovizórium bizalmi kérdés és az általános bizalmatlanságról fogva, melylyel a Justh-párt a kormánnyal szemben viseltetik, nem fogadja el a javaslatot. A függetlenségi párt nem volt eka a bankprovizórium benyújtásának. Foglalkozik a jelenlegi kormány megalakulása előtti idővel, majd az új kabinet politikai programjáról szól. A kormány nem váltotta be ígérését. A bankszabadság meghosszabbításába belement a függetlenségi párt a készfizetések felvételéért. Hol van a készfizetések felvétele? A Holdban. A miniszterelnök rendezéséről beszélt és ezzel ellentétben hivatkozik Tisza István aradi és Hieronymi pozsonyi beszédre, amelyekben határozottan kimondták, hogy a készfizetések felvétele országos érdek. Pozsonyban azt is mondta Hieronymi, hogyha ez nem sikerül, megvinnák az önálló bankot. Nemesak nem fogadja el a javaslatot, de azt pártja részéről a legcserévebben ellenzi. (Helyeslés.)

Határozati javaslatot nyújt be, amelyben „Utasítja a Ház a kormányt, hogy az önálló magyar jegybank felállítására vonatkozó előkészületeket tegye meg és annak megtörténtéről haladéktalanul tegyen jelentést. (Élénk helyeslés és taps.)

Csermák Ernő (Justh-párti) tiltakozik az ellen, hogy már a vita első napján az előadó a függetlenségi pártot asszal vádolja meg, hogy megakadályozza a javaslat elfogadását. A ja-

vaslat nem felel meg a magyar közvéleménynek, amit még a munkapárt is kénytelen elismerni. A közös bank üzleti politikájával foglalkozik és kimutatja, hogy a bank mindig a magyar bank ellen dolgozik. Nem fogadja el a javaslatot.

Elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után az elnöklést Kabos Ferenc veszi át.

Simonyi Semadam Sándor (néppárti) a javaslatot nem fogadja el, mert a kormány nem tudta keresztülvinni a készfizetések felvételét.

Győrffy Gyula (Justh-párti) az Osztrák-Magyar Banknak sohasem volt a függetlenségi és 48-as párt híve. A párt rendületlenül híve az önálló magyar banknak. Híjlandó lett volna a bankszabadság meghosszabbításához hozzájárulni, de csakis abban az esetben, ha a készfizetések felvételéért a kormány megtudja csinálni. Hosszasan foglalkozik a készfizetések felvételével és kijelenti, hogy a provizóriumos javaslatot nem fogadja el.

A következő felszólaló

Batthyányi Tivadar gróf, aki arra hivatkozik, hogy a többség tagjai között többen vannak, akik annak idején határozottan a készfizetés megkezdése mellett nyilatkoztak. A nemzet a kvóta felemelésével egyenesen megváltotta a jogot az önálló bank felállítására. Határozati javaslatot nyújt be aziránt, hogy a törvényhozás két évre szóló provizóriumot adjon a közös banknak, ha a kormány kötelezi magát, hogy két év alatt az általános titkos választói jogot megvalósítja és ezen az alapon új választást rendel el.

A vitát az előrehaladott időre való tekintettel félbeszakítják.

Elnök jelenti, hogy Tisza István gróf személyes kérdésben kér szót. Tisza István általános figyelem mellett a következőket jelentette ki:

(Tisza a készfizetés mellett.)

T. Ház: A szemközti ülő t. képviselőtársaim ismételve sziveskedtek azon nyilatkozattal foglalkozni, melyet aradi programbeszédemben tettem a bankügy és a készfizetések kérdésében. Méltóztatásuk tehát nekem megengedni, hogy erre személyes kérdés címén egy pár szóval kiterjeszkedjem.

Nagyon sajnálem, hogy a beszéd szövege nincsen jelenleg a kezeim között, de emlékszem

azonban nem is kutatja, mit gondol. Ha tudja, ha nem tudja Vörös Kántor János, mi a sajtó, mindenképpen kivágja:

— Mert én a sajtó nevében jöttem. A sajtó fűzőli őnt, sőt öleli őnt, nemes, nemzeti Kántor János uram! Hazafias szívtől lobogó keblére öleli őnt — pardon! — kendet! A sajtó nevében jöttem, a sajtó én vagyok.

Vörös Kántor János helyeslőleg bólintgat és a pápaszemes tisztában van vele, hogy nyert ügye van. Csend. Később halk szepegés. A pápaszemes kitor:

— Szegény hazám! Szegény, szegény hazám!

— Ez sem baj, — gondolta a gazda.

— Szegény hazám! Vértanuk ezrei perladnak méhédben és vértanuk vére tette bujává kalásztérmet rónaságidat.

Vörös Kántor szinte ember:

— Nem értem. — És megingatja a fejét.

— A vértanuk bátyámuram! — magyarás a pápaszemes. — És a bujdosók.

— Nem értem, uram.

— Hát a Rákóczi, a Kossuth, a Damjanich! Szegény, szegény hazám!

— Most már értem. Azok meghóttak. Ki így, ki amugy...

A pápaszemes a szeméit törülgeti. Vörös Kántor János is gondolkozik, astán kiböki:

— És urak voltak...

(Nehézzen mond a magyar paraszt ilyen szigorú dolgokat, de ha kimondja, nagyon el van keseredve. Ha egymásnak mondják, meg is értik, de én azt hiszem, hogy az ilyen szegény ügynökfajta még alábbvaló, mint a nád-rágszj-azéles földcséket zsaroló paraszt. Alábbvaló, mert későbbben ébred benne emberségnek tudása. Profán beszéd, de a nyomoruság soha sem keresi a halk szonettek finomságait.)

Nagyobb baj nem esett, mert a pápaszemes nem értette a szót. Folytatja, ahol elhagyta.

— Hazám büszkeséget. Csillagai. Istenei... S mindez harminc koronáért. Uram, bátyám, harminc koronáért! Hallja?!

— Hallom, de megint nem értem.

— Ugy-e nem érti? Pedig úgy van. Uri szavamra mondom, csak harminc korona. Mind ez harminc korona. Ugy-e nagyszerű?

Odahajol az ember füléhez. Ezt már csak sugva lehet megmondani, olyan szenzációs:

— És hozzá részletfizetésre...

— Eb legyen, ha értem. Beszéljen az ur magyarul.

— Ugy-e, hogy az érthetetlen: én sem értem, hogyan ahatják ezt a porpás diszmun-kát, ezt a tüneményes gyémántkiadást harminc koronáért, de annál inkább lehetetlen, hogy bátyámuram meg ne rendelje...

Vörös Kántor János biccent a fejével és mosolyog:

— Ezt már megint értem.

Előkerül a bőrszékéből a remekmű.

— Most nyissa ki bátyámuram a szeméit. Itt van.

Visszautasító kézmozdulat.

— Ugyan, utyan ezt a remeket? Meg kell vennie. Vagy talán azt hiszi, hogy nem teljes a munka? Soha ilyen teljesít nem láttam. Egyetlen vértanú sem maradt ki belőle. Még azok is benne vannak, akiket a bőrcsőben ért a vértanuk szomorú sorsa... Ahányszor rá-gendolok, mindig sirnom kell.

— Azok jól jártak. Nem fizetnek adót.

— De bátyámuram! Olyan fiatalon!

— Nem kellett az apjának lábbelit venni. Nincs fizet. Ez már bizonyos.

Ilyenkor még egy utolsó kisérletet tesz az ember és tovább megy.

— Harminc korona. Potomság... Én rész-
letre...

a beszéd tartalmára és azt hiszem, hogy ha nem is szó szerint, de az értelmét egész híven fogom ismételni.

Aradi beszédembem kifejtettem azt a meggyőződésemet, hogy a készfizetések felvétele az országnak előnyös érdeke. Ma is ezt tartom. Kifejtettem azt a nézetemet, hogy a készfizetések felvételének semmi objektív akadály nincs. Ma is ezt tartom. Kifejtettem azt a nézetemet, hogy a készfizetések felvétele Ausztriának jól felfogott érdekét is szolgálja. Ma is ezt tartom és ma is azt tartom, hogy az osztrákok saját magukat károsítják a mellett, hogy bennünket is károsítanak akkor, amikor a készfizetések felvétele elé mesterséges akadályokat gördítenek. Talán azt is említettem, hogy nagyon kérem, gondolják meg odaát azt, hogy es oly férfi szájába jön, aki megfelelő feltételek mellett az ugynevezett gazdasági közösséget, vagyis úgy a közös vámterületet, mint a közös bankot, ha az célszerűen szervezhető, fenn kívánja tartani. Hozzávettem azt, hogy ha Magyarország arról fog meggyőződni, hogy ezen közös nagy érdekünk érvényesítése Ausztria részéről folytonos akadályokká ütközik. Ez oly lökést fog adni a gazdasági különválás eszméjének Magyarországon, amelynek nem fognak sikerrel útjába állhatni azok, akik a gazdasági közösséget fenntartani kívánják. Mások is ezt tartják. Én is azt tartom, hogy végzetes hiba Ausztria részéről útjába állani a készfizetések felvételének, mert ezzel csak a képviselő urak malmára hajtja a vizet. És azt tartom, hogy ezzel okot adnak a magyar közvéleménynek a gazdasági különválásra. Én a gazdasági különválást nem tartom az ország érdekében levőnek. Sajnálom, hogy ez így történt, de konstátalom ezt a tényt, konstátalom pedig azzal, hogy ez előbb, vagy utóbb a mi megvereésünkre és a gazdasági különválás diadalára fog vezetni.

Ezt mondtam aradi programbeszédemben arról szóra, ugyanast mondom ma is. Hogy az adott viszonyok között minő okok visznek engem arra, hogy a kormány banktörvényjavaslatát elfogadjam, azt majd el fogom mondani a javaslat beterjesztése alkalmával és részletesen meg is fogom okolni. Köztem és a kormány között most is oly teljes az egyetértés, mint aradi beszédem idejében volt. (Általános helyeslés jobbról.)

— Talán ha kalendáriumot árulna...

A pápaszemes erre merőv előkelőséggel pakkol és távozik. Vörös Kántor János pedig úgy érzi, mintha egy pillanatra hűtlenségen kapta volna magát. Míg es a sokbeszédű legény itt járt, nem gondolt, nem nézett az irányra Nagy szerelem fűzi ehhez az állathoz. Egy esztendőre szóló élet minden gyönyörűsége. A mi kis szür jut az egész esztendői harapnivalójára, mind ebből az állatból kerül ki. És azt hiszi — megint egy profán gondolat — ha ennek az állatnak baja esnék, ez a pápaszemes nyugodtan belevehetné őt is a vértanui köré. Külön fejezetet kellene írni ezzel a címmel: Vörös Kántor János.

A pápaszemes a nagy esete után rászomjazott egy üveg sörre. A vértanuk megpihentek a szálkás kocsmapadon. Az első korty után kitört a keserűség a pápaszemesből. Elpanaszol a keresmárosnak:

— Hígyje meg Oblat ur, szomeru a sorsa a sajtonak. Az utolsó paraszt is belétörli a sáros eszmáját. Tessék elhinni, mi, a sajtó, vagyunk a remmet igazi vértanui. Beszület szavamra.

(Megint a szerb szerződés.)

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök indítványozza, hogy a provizorium tárgyalásának megszakításával holoap ismét a szerb kereskedelmi szerződést tárgyalja a Ház, miután nyilvánvaló, hogy a provizoriumot január 1-ig elintézni nem lehet.

Polónyi Géza nem érti mi a célja a kormánynak a napirend örökös változtatásával. Kérde a miniszterelnököt, mit szándékozik voltaképen.

A miniszterelnök ismételtelen kijelenti, hogy a szerb kereskedelmi szerződés tárgyalása internacionális kötelezettségből folyik, a javaslatot különben egyik párt se ellenzi és így szombatra már harmadik olvasásra elfogadhatja a Ház, ünnepek után pedig folytatják majd a bankjavaslat tárgyalását.

A Ház a miniszterelnök indítványát elfogadja és az ülés egy negyed három órakor véget ért.

Nagy lopás a Royal-szállóban.

(Eltűnt ötvenezer korona értékű ékszer és értékpapír. — Meglopott amerikai márványfaragó.)

Tévirati tudósítás.

Arad, december 23.

Szenzációs lopás történt tegnap a fővárosban. A Royal-szállóban kifosztottak egy dúsgazdag amerikai, akitől ékszereket, készpénzt és csekket loptak el ötvenezer korona értékben. A nagyszabású lopás még tegnap történt, de nem került nyilvánosságra, mert a szállóban titoktartást tartják a titkolja a rendőrség is, mely nagy apparátussal kutat a tettes után a egy gyanúsított nőt már le is tartóztatták. A szenzációs lopás részleteiből a következőket tudjuk meg.

Egy héttel ezelőtt érkezett Budapésre Sommer Dániel dúsgazdag amerikai, kinek New Yorkban márványfaragó telepe van a több száz ezer korona vagyon ura Sommer magyar származású a huszonöt évvel ezelőtt vándorolt ki Amerikába. Most mint gazdag ember jött el rokonai látogatására a a Royal-szállóban vett lakást. A második emeleten a 333-as számú szobát beajátották rendszerezésre. A szállóban tudták róla, hogy gazdag ember a ez leritt az amerikai márványfaragó külsejéről is. Drága gyűrű volt az ujján, a nyakkendőjében britiántos tű a nagy bankókat váltott fel, amikor fizetett. Ilyenformán feltehető volt róla, hogy sok pénz van nála a valaki elleszte, hogy magával hozott ékszereit és pénzt abban a hatalmas, sárga bőröndben tartja, mely szobájában van. Tegnap reggel azután ki is derült, hogy csakugyan a bőröndnek amerikai értelemben vett dus tartalma van.

Tegnap reggel nyolc órakor elhagyta szobáját Sommer és lement a Royal-szálló kávéházába reggelizni. Fél óráig időzött a kávéházban, azután visszatért a szobájába. Nagy meglepetés érte. Mikor a bőröndjét kinyitotta, látta, hogy távolléte alatt valaki már felsnyitotta a ellopja belőle az ékszereit és a pénzt. Harmincezer korona értékű ékszerek, ezer koronányi hollandus pénz és négyezer dollárról szóló csekkek voltak benne a es most mind eltűnt. Elvittek ezenkívül irományait és szabadkőműves nagymesteri jelvényét.

Sommer fellármázta a szállót. Azonnal értesítették a rendőrséget. Jöttek a detektívek, megindult a kutatás, a lázas keresés a kincsek után, de hiába. Kihallgattak mindenkit a a gyanu a szálló egyik szobaleányára irányult. A leány a szobában járt a rejta kívül nem vet

tek észre senkit. A gyanúsított tagad, pozitívumok nincsenek ellene, de azért letartóztatták.

Egy újságíró felkereste Sommer, aki éppen a szálló előcsarnokában időzött egy Weiss nevű budapesti kereskedővel. Az amerikai alacsony, köpös, idős ember a a lopás irgalma nem látszik meg rajta.

— Nem mondhatok semmit, — felelte a hozzá intézett kérdésre németül. — Nem avatkozom bele a rendőrség dolgába.

Ki legyen az új kihágási bíró?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 23.

Január elsejével új rend kezdi meg az életét a kihágási bíróságon. A kihágási törvény novellájának rendelkezései szerint az eljárás teljesen a rendőrhatalóság jogkörébe kerül és a tárgyalásokon ügyészi megbízottként a városi tiszti ügyész képviseli a vádat, tess indítványt a vád megszüntetésére és fentartására. A legnevezetesebb újítás azonban az, hogy a rendőr bíró beállítására bizza a törvény annak a félnek személyes kihallgatását, akit valamely rendőrségi közeg jelent fel nála és így a bíró diskrecionális hatáskörének tágításával egyszerű mind órási feladatokat és felelősséget ró rá az új rendszer.

A bíráskodás tehát egy rendőrtisztviselő idejét teljesen lefoglalja, úgy, hogy az a kihágási ügyek intézésén kívül semmi egyébbe nem foglalkozhatik.

Sarlot Domokos főkapitány ma előterjesztést tett Varjassy Lajos polgármesternek és kérte, hogy a törvény értelmében a tanács bizzon meg egy a rendőrhatalóság kebelébe megválasztott tisztviselőt a bíráskodással. Minthogy azonban a rendőrségnél minden munkaerő éppen eléggé meg van terhelve és nélkülözhetetlen, a tanácsnak intézkednie kell majd, hogy ez az állás a rendőrségnél szerveztesse és önállósítsassék, a kinevezett tisztviselő minden egyéb teendőitől felmentessék. Pénzügyi nehézséget nem okozna, mert a kihágási bíróság költségei a mai szervezet mellett is külön vannak beállítva a költségvetésbe.

A tanács a kijelölendő tisztviselő személyében nem állapodott meg. Nem is olyan könnyű feladat ez, mert végtelen sok szempont veendő figyelembe, hogy a közönség és a törvény igényei a lejjobban megfelelő kielégítést nyerjék el. Nagy emberismertés, az aradi társadalmi élet alapos ismeretere, bölcsességre, higgadt ítélő képességre, pedáns lelkiismeretre van szüksége annak, akit a tanács hatvanezer ember fölé emel, hogy mindennapos ügyes-bajos dolgait elintézzze. Az egyes bíró ériasi munkaképessége sokkalta jobban próbára van téve, mint azé, aki tanácsban itélkezik. Nagy tapasztalattal kell bírnia, hogy az elkövetett kihágás mérvének megfelelő ítélletel tetsessen eleget az igazságnak.

Csak egyetlen példával kell rá világítani a kihágási bíró majdnem megmérhetően hatalmára — mondot a nekünk egy érdekes tisztviselő, aki éveken át töltötte be a legnagyobb meglepedésre ezt a tisztséget — és ki fog tűnni, hogy majdnem emberfeletti feladat elé van állítva az, aki látásólag olyan apró ügyet intéz el, ami például a köztisztviselési szabályrendeletbe ütközik. A bíró lelkiismeretességétől, munka kedvtől függ, hogy milyen mértékben engedje meg a bizonyítást. Ha a fél bejelent egy tanut és a bíró nem győzi a munkát, egyszerűen azt mondja, hogy szükségtelennek tartja a tanu megidézését, kihallgatását, elítéli a vádlottat noha lehetséges, hogy a bejelentett tanu vallomása alapján esetleg fel is mentené.

Ime csak egy mindennapos semmisség és ez is amellett szó, hogy a tanácsnak igen jól fontolóra kell vennie, mielőtt határozná a fellelt: kinek a kezére bizza egy nagy város lakosságának nyugalma és biztonságát. Mert amilyen áldás egy szigorú és igazságos, de bölcs és józan bíró, annyira átkos lehet a tapasztalatlan, határozatlan és emberismerettel nem rendelkező végrehajtója a szigorú új törvénynek.

Vérfürdő a korcsmában.

(Meghiúsult rablógyilkosság.)

Távirati tudósítás.

Arad, december 22.

Dobrest községben tegnap éjjel — mint nagyváradi tudósítónk jelenti — kegyetlen rablógyilkosságot akart végrehajtani egy ismeretlen, sötétlelkű ember. Rosenthal Mór korcsmáros ellen tervezte a rablógyilkosságot, melyet, hogy el nem követhetett, csak a véletlen és Rosenthal hatalmas testi erején, szívósságán múlt. Tizenegy késszurással sem tudta Rosenthal Mórt elnémitani a merénylő.

Gyanútlanul feküdt le az este a korcsmáros. A lakása a sötétessel szomszédos. Fél tíz óra felé valaki bezörgött az ablakon:

— Bor kéne! Vagy két liter . . .

Rosenthal kinézett. Egy Nánási nevű dobresti munkás kérte a bort. Igen jól ismerte Nánásit a korcsmáros, ezért szívesen ment ki a sötétbe, hogy a késői órában bort adjon vendégének. Gyertyát gyújtott s így ment a sötétbe. Mikor a hordóból bort akart engedni, véletlenül az ajtó mögé nézett.

Egy ismeretlen ember állott az ajtó mögött. Egy 20-30 éves parasztleány. A kezében hosszú konyhakés.

— Mit akarsz itt! — kiáltott meglepelve Rosenthal.

A leány egy szempillantás alatt kiugrott az ajtó mögül. Kifittotta a gyertyát a korcsmáros kezéből. Kést rántott és vad kegyetlenséggel szurkálni kezdte a védtelen embert. A sötétben nem tudott védekezni Rosenthal, holott roppant ereje van. Birokra kelt a merénylővel. Nagy küzdelem árán sikerült is lefogni jobb kezét. Ekkor másik kezébe vette át a kést és így szurkált tovább. Mikor már látta Rosenthal, hogy nincs menekvés, kétségbeesetten kiáltott segítségért.

A kiáltásra felriadt a családja. Felesége besietett a sötétbe. A megrémült asszony ura védelmére kelt és megragadta a merénylő kezét. De ez kirántotta a kést Rosenthalné kezéből, úgy hogy a penge végig futott tenyerében s borsasztó vágást okozott. Rosenthal már ekkor vértől elborulva roskadozott. Minden erejét összeszedte, hogy rásujtson a támaúra. De e pillanatban a vérengző ember kiugrott az ajtón és elmenekült.

Rosenthal Márton tizenegy késszurástól vérezett. Egy szurás a szíve táján, egy a gyomrán, egy a jobb vállán érte s ezek rendkívül veszélyes sebek. Valahogy bekötötték a szerencsétlen embert s reggel bevitték a biharmegyei kórházba. Itt ápolás alá vették. Állapota nagyon súlyos. A felesége is nagy beteg lett, nemesak a sérülés folytán, hanem az ijedség miatt is.

Az előjáróság értesítette a kir. ügyészséget s a titokzatos támadó nyomozására kirendelték a csendőrséget. A csendőrség a kórházban kihallgatta Rosenthal Mórt, aki elmondta, hogy véleménye szerint a támadó rablógyilkosságot akart elkövetni s csak az éjszakát várta. A korcsmában csak egy pörge kalapot s egy tarisznyát találtak, amelyben 20 alkalus s egy darab málé volt. Egyéb jel nem maradt a veszedelmes ember után.

Egy milliomosfiu rejtélyes eltűnése.

— Szanatórium vagy tébolyda? —

Távirati tudósítás.

Arad, december 22.

Titokzatos körülmények között tűnt el a napokban a fővárosból egy közismert, milliókkal rendelkező régi pesti család sarja. Az eltűnést egyszerű napi jelentés alakjában vették fel a rendőrségen, de most egész sereg detektív fáradozik azon, hogy az eltűnt milliomos fiút felkutassa, annál is inkább, mert az eltűnés mögött ugylátszik titokzatosság rejlik. Grundt Károlynak hívják az eltűntet. Azok, akik jól ismerik a főváros könnyelmű életét, gyakran találkozhattak az elegáns Grundt Károlyval a pesti éjszakában. Orfeumokban és mulatóhelyeken pezsgő és cigány mellett dobálta az ezreket, — amíg volt neki. A lóversenytér látogatói előtt sem volt ismeretlen Grundt Károly. Akik egyet s mászt ellettek az istállók titkaiból, azok Grundt Károlyt úgy emlegették, mint aki versenytállót tart egy szépéges orfeuménekesnő néven.

A fiu pazar életmódját és költsékesét, valamint azt a szándékát, hogy az orfeum csillagát feleségül vegye, rossz szemmel nézte az özvegy édesanyja és ezek miatt nagyon elhidegült köztük a viszony. A milliomos anya nem akarta, hogy nagy vagyona, amit a fia örökölni fog, lóversenyen és énekesnőkre ussék el. Valószínű, hogy ezen ellenkezés szolgáltatja az eltűnés titkos rugóját. Azokban a körökben, ahol a milliomos családot jól ismerik, arról beszélnek, hogy Grundt Károly nem tűnt el, hanem egyszerűen eltűntették. Vagyis régi jó pesti patricius szokás szerint tébolydába, vagy szanatóriumba hurcolták.

Az eltűnés részleteiről munkatársunk a következőket jelenti:

A Bünygyi Értesítő tegnapi számában Fischl Hugó husz éves irnok és Abrahám Lipót tizenkilenc éves hatodik gyalogezredbeli közkatoná eltűnése mellett foglal helyet a szürke sorokban elbujtatott szenzáció, hogy a harminchárom éves Grundt Károly, aki a jelentésben, mint magánhivatalnok szerepel, eltűnt a Rákóczi ut 26. számú házában levő lakásáról.

Az eltűnés december tizedike táján történt. A rokonok egyikének-másikának feltűnt, hogy Grundt Károlyt napokig nem lehetett látni. Felkeresték özvegy Grundtnét, a fiu édesanyját, akinek a Rákóczi ut 26. szám alatt van bérpalotája. Az anyja kijelentette, hogy nem tudja, hol és merre jár a fia. Erre a rokonok a rendőrségre mentek érdeklődni, ahol felvették Grundt Károlyt az eltűntek közé.

A rendőrségen Grundt Károly lakása a Rákóczi ut 26. száma alá volt bejelentve. Az édes anyja itt lakik ugyan, de a fiu nagy ritkán fordult meg a Rákóczi uti házában, legfeljebb akkor, ha újabb ezresekre volt szüksége. A Bérkecsis utca 3. számú házában első emeletén bérelt fényűző lakást és itt lakott kedvesével, egy énekesnővel.

A fiu pazar, költsékes életmódot folytatott. Színházba, lóversenyre, orfeumokba járt, mindenütt együtt jelent meg az énekesnővel és csakhamar elusztatta azokat a szépségeket, amelyeket előleges örökségképpen adtak a kezébe. Az édesanyja és a rokonság figyelmesztette, hogy nézzon valami állás után és ne töltsön hanyatlással és szórakozással minden idejét. Így hosszas unszolás után betették őt a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankba, amelynek Kossuth Lajos utcai fiókjában mint pénztári ellenőr működött, de csak rövid ideig.

A Grundt család a régi pesti időben telepedett meg a fővárosban. Szorgalmas munkával és takarékoskodással a dísznőhizlaláson és dísznőkereskedésen milliókat szerzett. Grundt Károly édesanyjának több mint három millió korona értékű vagyona fekszik készpénzben, pesti bérházakban és a kőbányai sertésszállásokban. A vagyon javarészből Grundt Károlyra maradt volna. Ezért nem jó szemmel nézték a költsékesét és azt, hogy a kezére adott félmillió koronányi pénzt elköltötte.

Grundt Károly nővére Kölber Jenő jószévkárosi kecsi-gyártulajdonoshoz ment feleségül és a vagyon másik része reá maradt volna. A fiut erről az oldalról is figyelmesztették, hogy folytasson szolidabb életmódot. Minden kérést hiábavaló volt.

A múlt héten aztán végleges összetűzésre került a sor. A fiu kijelentette, hogy feleségül fogja venni az énekesnőt, akivel már öt esztendőig élt együtt. A család nem akarta, hogy ez a házasság létrejöjjön. Utat és módot kerestek, hogy a fiu szándéka elé akadályokat gördítsenek.

A múlt héten aztán elterjedt az a hír, hogy Grundt Károly megőrült. Pár nappal később pedig egyszerűen eltűnt a fővárosból. Hogy hol és merre jár most Grundt Károly, azt nem lehet tudni. A család egyik tagja így nyilatkozik az eltűnésről:

— Én nem tudom, hova mehetett. Valószínűleg külföldre utazott. A rendőrségen bejelentettük az esetet és minden percben várjuk a jelentést, hogy a nyomára akadtak.

A család egy másik tagja egészen másként adja elő a dolgot és az eltűnést is másként világítja meg. Így nyilatkozik:

— Én úgy tudom, hogy Károlyt már kétnappal ezelőtt megtalálták Kőbányán. Az alkohol tulságos élvezete következtében elméje megzavarodott és azt hiszem, hogy valamelyik tébolydába vitték.

Grundt Károly ismerősei azt mondják, hogy teljesen józanesszű volt s ha tébolydába vitték a milliomos, az csakis a család internálására történhetett. Az az egy bizonyos, hogy nincs Budapesten, vagyis tényleg eltűnt. Ha pedig Budapesten volna, akkor bizonyos, hogy valamelyik szanatórium titokban felvette a betegek közé.

Egy másik verzió szerint Grundt Károly és a kedvese az utóbbi hetekben gyakran oivakodtak s a viszony elmérgesedett közöttük. Anynyira, hogy a nő kidobta a fiatalembert és lezárta az orra előtt a közös lakást. Grundt akkor lakatost hivatott és kedvese távollétében lakatossal akarta felnyitni az ajtót, de a házmester megakadályozta benne. — Nincs kizárva az eset, hogy Grundt Károly az összevessés folytán elbujdosott valamerre.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Szegény tanulók felruházása. Szűk körben meleg ünnepély folyt le az aradi zsidó hitközség fiúiskolájának dísztermében a mai nap folyamán. Az aradi isr. jótékony egyesület felruházta az iskolának 74 szegény tanulóját, hogy a tél zordasága ellen megvédelmezze a kicsinyeket. Azonkívül 27 iparos tanoncot öltöztetett meleg ruhába, mert feladatai közé sorolja azoknak támogatását is, akik majdan az ipar és kereskedelem ügyének lesznek hivatva szolgálni. Az egyesület 2000 koronát megköszöntő áldozattal szolgálja a jótékonyságot ezen a téren és anyagi erejét felülmúló szolgáltatást nyújt a kultúra, ipar és kereskedelem céljaira. Az ünnepélyen az egyesület vezetőségén kívül számosan vettek részt. Glück Károly egyesületi elnök megkapó szavakban válaszolt az egyesületi tagoknak és egyéb nemesszívű emberbarátok-

nak azt a jóságos tényét, hogy adományokkal lehetővé tették a humánus művet. Majd Eckstein Mór tanító mondott szép szavakban köszönetet az egyesületnek a különösen annak vezetőségének, hogy áldozatot és fáradságot nem kimélve lehetővé teszik azoknak felruházását, akik e segítyés nélkül nélkülözni volnának kénytelenek az iskoláztatás áldásait. Kemény Miksa igazgató-tanító lelkes beszédben buzdította a növendékeket szorgalomra és felbresztette szívükben az önzetlent, a köszönetet és elismerést nem kereső jótékonyság iránti tisztelet érzését. A esendes ünnepélyen résztvevő közönség lelkében nagy hatást kellett a lélekemelő jelenet és annak hatása alatt nyomban tekintélyes adományokkal járultak az egyesületnek a humánus munkájához.

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Péntek: Karenin Anna, szimű. A 66. h. pár felléptével. B) bérlet.
Szombat: Délután: Furfangos tata. Gyermekelőadás mérsékelt helyárral. Este nincs előadás.

Várnay Jenő.

*

Az aradi Nemzeti Színház igazgatója és társulata pár nap múlva családias, bensős és őszinte örömnappal üli Várnay Jenőt ünnepli a művésztisztület.

Markáns művészyeniséget, jó kollegát, őssinte, egyszerű embert, öntudatos színészt fogunk ünnepelni. Várnay Jenőt, a sokoldalú jellemszínészt, a meleg kedélyű spaszínészt, a jó humoru komikust szükségtelen az aradi publikum előtt ismertetni. Kegyeibe fogadta őt a kényes izlésű aradi közönség már régen és méltán.

A három szavazó epizód szerepet Várnay ép oly ambícióval alakítja, mint a legnagyobb vezető szerepet. És ez az igazi művész egyéniség jellemvonása. Legkisebb szerepében is súlyos és tekintélyteljes tud érvényesülni, mert kiváló egyénisége betölti a színpadot.

Várnay csak a színpadon színész: a magánéletben igen szerény, egyszerű és vég elenül őszinte ember. Ez az őszintesége is igen sok barátot szerzett neki. Keresetlen mivoltáért, jézusi humoráért rajongóknak érte kollégái. Tizenkét éve tagja Szendrey Mihály társulatának és direktorának minden gondolatát ösmeri. És ez nagy szó, mert Szendrey oly nagy diplomata, hogy még a gondolatait is el tudja titkolni. Várnay megdicséri a jó alakításért a kezdő színészt, korholja a rossz vagy hanyag tagot, de mindent annyi kedvességgel és fölénytel teszi, hogy a kollégák körében „intendáns”-nak nevezik. Bár zenei hallása nincs, minden operát és operettet betéve tud és nem egyszer igen praktikus tanácsokat ad a karmestereknek, vagy énekeseknek.

A műsor összeállítását még a kitűnő Szendrey direktornál is jobban érti. Szendrey ugyanis „metterniehi” diplomáciával titkolja a következő repertoárt, de Várnay jókor kérdőre vonja.

— Mit akar maga adni jövő csütörtökön? Azt a lejátszott ócskaságot? Hisz arra már a múltkor sem volt közönség! Vegye elő hétfőn ezt a vigjátékot, utána kedden ezt az operettet stb. stb. . . .

Várnay jóslatai mindig beválnak és mindig két héttel előbbre tudja a műsört, mint maga a direktor.

Szendrey Mihálynak bámulatos érzéke van a tehetségek felismerésében és azok kellő helyre való beállításában. A gyengébb darabot az elképzelhető legjobb szereposztásban adja elő és eléri azt vele, hogy olyan darabok, melyek másutt elbuznak, nála tisztességes

sikert aratnak. Itt van például a „Balkáni herceg”. Ez az ügyes operett a vidéken szerencsétlenül járt mindenütt. Szendrey fogta magát ügyes betétekkel megspékálta, két primadonnáját a csatasorba állította és egy pincér epizód szerepének eljátszására bevitte a kedvelt Várnay-t, aki ölleiteivel, kedélyével, humorával a darab prózáján sokat lendített és az operettnek az elhatározó sikert megadta. Így tesz egy ügyes hadvezér. De a legügyesebb hadvezérnek is főkélléke a jobbkeze, a vezérkar főnöke és ha a színházi csatában Szendrey — Togo, akkor Várnay legalább is Oyama.

Várnay tizenöt éve színész és tizenkettőt ebből az időből Szendreynél töltött. Egyképen dicsőség ez a tizenkét év színészre és igazgatóra. A direktor megbecsüli a színészt, a jó tagot, a mindig szerény harcost, a színész megbecsüli a jó lelkű, tagja iránt elismeréssel viseltető direktort. A publikum pedig megbecsüli mindkettőt. A sajtónak nem marad más hátra, mint hogy megbecsülje az ilyen direktort, színészt — és közönséget.

Corvinus.

* Kik a legdrágább primadonnák? Nem valami rézsás Thália vidéki papjainak és papnőinek a szociális helyzete. A primadonnák sorsa még csak elviselhető. Megjárja. Vannak már báliszennek a jó vidéken is 16.000 koronás fizetések és nincs az a hajlékony termelő, úde és fiatalos arcú, szubrettnek termelt színésznő, aki szerződést ne kapna. Ha ezenfelül még egy kis hargocskája is van, úgy valószínűleg bejárnak miatta a direktorok és egymásra licitálnak a gázsai dolgában. A férfiak helyzete már nem ilyen előnyös. Még az énekes színészeket csak megfizetik, de már a többi szerepkörben nagyon leszál a színész értéke. És ez érthető is. A színésztisztek csak úgy ontják a sok zsenit és ezek a legkisebb gázsaiért is hajlandók elszereződni, csak hogy ne kerüljenek a pesti szűfaltra. A sokat emlegetett primadonnakutusz még jobban dühög, mint azelőtt. Az ország legjobb leltőbban fizetett szubrettjei most Felbő Rózi (Szeged) 16 ezer korona évi gázsival, Korcos Ilonka (Király-Szinház), Diósy Nusi (Arad) 15 ezer korona évi gázsival, Haller Irma (Temesvár-Buda), Szilési Etel (Debrecen), Berki Lili (Kolozsvár), Károlyi Leora (Nagyvárad), Zsigmond Anna (Nagyvárad), Várad Margit (Kassa) 12—13 ezer koronát kapnak. Jelentékeny fizetéssel szerződtek még: Lónyai Piroska (Székesfehérvár) és Batizfalvi Elza 10 ezer korona, Déri Rózi (Pozsony), Tábori Frida (Pécs), Szentgyörgyi Lenke, a Király színház egykori primadonnája, Feledi Boriska. — A férfiszínészek között gázsai dolgában Várnay Antal tartja most a rekordot a vidéken. Őt az új pécsi direktor 12 ezer koronával szerződtette, de azért lehet, hogy Szegeden marad. Csak Krecsányi baritonistája, Sántó Gáspár és Bejey György közelítik meg egy-két ezer korona differenciával a kitűnő komikust. Néhány nevezetese színész eléri még a 7—8 ezer koronát, de azután rohamosan esnek ezek a számok.

* Képaució a Fehér Keresztben. A Fehér Kereszt szállodában lévő képgyűjtemény rendezése holnap délelőtt 11-től 1 óráig és délután 4-től 7 óráig művészeti képauciót rendez. Az aukción a kiváló magyar művészek Margitay Thamer, Hegedűs László, Telcsy Károly, Neogrady Antal, Boeszny István, Eder Gyula, Faragó Géza, Fejér Sándor, Mihályk Dániel stb. festményei kerülnek eladásra még a becsáron alul is. Az aukció így alkalmas nyújt Arad műbarátainak, hogy olcsón juthassanak kiváló műalkotásokhoz.

* Matiné a karácsonyi képauciót. Az Aradi Képző és Iparművészeti társulat karácsonyi képauciótásának vonzóerejét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a Kazinczy utcai fiúiskola termeiben állandóan nagy közönség fordul meg. Az eddigi látogatottság messze felül mulja a múlt esztendei érdeklődést. Az iskolák is sorra küldik növendékeiket tanáraik vezetésével a tárlatra, a magyar festőművészek alkotásainak megismerésére. A társulat azonban a fővárosi kiállítások példájára a közönség gyönyörködtetésére, más művészi eszközöket is igénybe vesz és a már jelzett Kacziány előadást olyan keretbe illeszti, mely bizonyára az aradi publikum tetszésével fog találkozni. Az aradi színház kiváló opera énekesnője Wlassák Vilma, továbbá Csányi Mátyás a kitűnő karmester és Huszár Károly, a szép hangú énekes voltak szivesek közreműködésükkel a matiné váltóztatosságát biztosítani. A társulat a matinéra külön meghívókat nem bocsát ki, hanem a következőkben adja tudtára a közönségnek, hogy mi történik karácsony másodnapján a kiállításán:

Az Aradi Képző- és Iparművészeti Társulat kiállítási helyiségében ez évi december 26-án, karácsony másodnapján, délelőtt 11 órakor matiné rendez. Műsor: Zeneszám. Zongorán előadja Csányi Mátyás. Kacziány Ödön előadása: I. a műteremtől, II. csevegés ifjúkori élményeiből. Wlassák Vilma-urhölgy énekelőadása. Dalok: Előadja Huszár Károly. *Belépő díj egy korona.*

* Bajazzo. Leoncavallonak világhírű operáját mutatja be mesés mozgófényképben pénteki új műsorán az Uránia színház. Szinte felesleges ezt a nagyhatású darabot ismertetni, aligha van valaki, aki nem látta, vagy nem hallott volna erről a mesterműről. A komédiás tragédiáknak megrázó, szinte klasszikus számba menő feldolgozása ez a darab, melyet az olasz színészek legkiválóbbjai játszottak el, hogy a kinematográfia is megörökíthesse ezt a remek darabot. A nagyhatású képösszeraját még növeli, hogy a katonazenekar Leoncavalle halhatatlan prologusát játssza a képhez. A remekművel egyidejűleg és ezuttal utoljára kerül színpadra a nagy szenzációt kellett Sárga kéz című dráma. 241

* Jézus élete és halála. A közönség határozott éhszjának engedve, szombaton délután négy órától kezdve a Jézus élete és halála című bibliai drámát mutatja be az Uránia színház. A megrázó tragédiához a katonazene és harmonium ryújt stízszerű zenekíséretet. 241

* Az Apolló új műsora. Csütörtökön este mutatta be az Apolló az új műsora, mely a közönség csztalan tetszésével találkozott. A műsor minden egyes száma figyelemreméltó, de a legnagyobb tetszést a Képarus című látványosság aratta. Meséte illő látványosság, mely különösen gyermekeknek tetszett nagyon. A másik igen érdekes és megrázó szám a Költőzködés című kitűnő bohózat. Igen szép kép továbbá az indiai katonák sportképe. A legkecsagatóbb azonban a hipnotizált Mxi című kép. Va-árnap ismét új műsor. 4458

* Gyermek előadás az Apollóban. Pénteken és szombaton délután 3 és 4 órakor kitűnő változatos műsorról és fél helyárral gyermek előadás lesz az Apollóban. 4458

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— — —	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mel-lékállomás)	— — —	151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — —	151
Nyomda	— — —	151

A hamiskártyás.

— Titkos jelek. — Manőverek a kártyalapokkal. — A büntárs. —

*

A hamisjátékosok rendszeresen az előkelőbb társadalmi körökből kerülnek ki. Egy gróf vagy egy báró hosszabb időnkig egész bátran hamisan játszhatik a legvakmerőbben is, — nem kockáztat annyit, mint más közönséges halandó, ha csak egyszer játszik is hamisan. Mert amant védi társadalmi pozíciójának a presztízse s ha egy nagylábon élő mánásnak még olyan szerencséje van, senki sem meri gyanuba venni.

De ha aztán a gyanu befészkelődött a partnerek szívébe, akkor gyorsan végeznek a hamisjátékosal.

Az osztrák Wolff-Mett-rnich grófnak a letartóztatása is igazolja ezt a pszichológiát. A gróf négy évig „korrigálta a kártya-szerencsét”, anélkül, hogy megcsípték volna. Nem érdektelen ez alkalomból azokról a trükkökről megemlékezni, amelyeket a hamiskártyások minduntalan újra használnak. Mert ez a sorozat már be van fejezve s a siker csak alkalmazás ügyességétől függ. A gyakorlatban használatos trükkök oly nagy lehetőséget biztosítják a változatos kombinációknak és variációknak, hogy ezek segítségével még egy másik hamiskártyást is be lehet csapni. A leggyakoribb s még talán a legkevésbé veszedelemes a kártyák hállapjának titkos megjelölése. Vannak, akik jó előre kéniai uton preparálják a kártyákat, úgy, hogy pusztán rátekintésre is felismerik. Mások ismét késsel felkarcolják vagy megszurják egyik-másik lapnak a hátát, de ők maguk tapintással is ki tudják keresni a megjelölt lapot. És a hamisjátékosok csodálatos művészetté fejlesztik ezt a csalást. Egy pár csöpp víz, amelyet a nagytitű hamiskártyás ivás közben „véletlenül” rácsöpögtet a kártyára, a laikus számára nem hagy látható nyomot. A hamisjátékos gyakorlott szemének azonban ezt a kártyát felismerni, már gyerekjáték. És nem is lehet rábizonyítani, hogy a kártyát preparálta volna.

A „becsületes” svindler csak a jó lapokat akarja a kezébe keríteni. Ha ez sikerül, akkor becsületesen játszik tovább. Ebbe a kategóriába tartozik a kártyalapok rendezése és a „obangirozás”. Az illetőnek úgy kell elrendeznie a kártyát, hogy bármelyik felvett lapról megtudja mondani a következőt. Komplikáltabb feladat már például egy „tisztá” csomag minden egyes lapját kicserélni megjelölt kártyákkal. A szemfüles detektívek sok hamisjátékosot csíptek már el, akinek zsebébe egy-csomag szignált kártya volt bevarrva. A legkönnyebb trükk a következő: A hamis játékos oszt; előzőleg ő keveri a kártyát, azaz hogy nem keveri. Úgyes kézműveléssel ugyanazon a helyen hagyja a lapokat, ahol voltak, úgy hogy az osztásnál már számolhat ezzel a ténynyel. Az osztáshoz mindazonáltal még nagyon sok ügyesség kell. A hamisjátékosokat megfigyelő rendőrségi emberek ismernek olyan kártyásokat, akik násdmagnukkal operálnak. A büntárs nagyon jó össze van dolgozva s mesterének legcsekélyebb titkos intését is megérti. A barátság azonban rendszeren nem tart soká, mert a hamiskártyásoknak mindig fáj a nyereségből annak is juttatni, aki tulajdonképpen nem kockáztat semmit. Bár az is igaz, hogy egy jó büntárs nagyon sokat segíthet. Odaül pl. a partner mögé „kibicelni” és előre megállapított jelek segítségével minden titkot közöl a szemben ülő hamis kártyással.

A kártyás csalóknak különben — mint ma már minden szakmának — jól szervezett egyesületeik vannak, amelyek a lezüllött dzsentri gyerekeket szerződtelek felhajtóknak. Ezeknek a kötelessége a „pelikat” kifürkészni és hálóba keríteni. Rendszeren idegenekre utaznak, akiket lebilincsel-

nek előzékeny szolgálatkésztségükkel és „megfőznek”, ha a bemutatkozásnál gróf X.Y-nak nevezik magukat. A „gróf ur” aztán magával viszi emberét mulatni, persze a saját társaságába, s ha egyszer leülnek kártyázni, akkor a szegény idegen már bocsút mondhat a pénzének. A hazárdjátékok keretein belül természetesen a legváltozatosabb fordulatok állnak elő, amelyeket az ügyes hamiskártyás alkalmoszerűen új és új ötletekkel tarkítva használ ki a maga javára.

A képviselők karácsonyi szünete.

— A horvát tartomány gyűlés elnök-választása. —

Távirati tudósítás.

Arad, december 22.

A horvát tartománygyűlési elnök-választásnál győzött a bán pártja, de ennél most sokkal jobban érdekli a honatyákat az a mind valószínűbbé váló feltevés, hogy a képviselőháznak az idén nem lesz karácsonyi szünete. A bankprovizóriumról szóló javaslatot ma levették napirendről és holnap ismét a szerb kereskedelmi törvény becikkelyezéséről szóló javaslat kerül tárgyalásra. A munkapárt körében ma sokat tárgyaltak a jövő napok eseményeiről és az a felfogás volt általános, hogy ha a szerb kereskedelmi szerződést holnap le nem tárgyalják, úgy azt karácsony után is tárgyalni fogják. Ha pedig letárgyalják, az se változtat a helyzeten, mert akkorra meg újra előveszik a bankprovizóriumot és így a Justh-párt makacskodása miatt alig ha lesz az idén a képviselőháznak karácsonyi szünete.

Mai politikai távirataink a következők:

A bán győzelme az elnökválasztásnál.

Zágrábból jelentik: Ma volt a szaborban az elnökválasztás, mely a bán győzelmével végződött. Többszöri szavazás után a tartománygyűlés elnökévé ugyanis Neuman Károly dr. eszéki képviselőt választották meg, aki a bán jelöltje volt. Neuman dr. az első szavazásnál 43, Kulmer Frigyes báró koalíciós 32, Vralek dr. Frank-párti 14 szavazatot kapott. A második szavazásnál Neuman 47, Kulmer báró 43 szavazatot kapott, 19 szavazólap üres volt. A korelnök szűkebb szavazást rendelt el. A két jelölt között Neumann dr.-ra 47, Kulmer báróra 37 szavazat esett. Az elnök azt kérdezte a Házról vajjon az üresen leadott szavazólapokat semmisnek jelentse-e ki. A Ház többsége úgy határozott, hogy igen. Erre a korelnök Neumann dr.-t elnökké deklarálta.

Alelnökül Patratovics dr. kormánypártit 53 és Supersina dr. parasztpártit 47 szavazattal választották meg.

Lukács László és Justhék.

Budapestről jelentik: Egy fővárosi estilap írja a következőket: A Justh párt tudvalehetőleg tavaly december óta megszakított minden politikai érintkezést Lukács Lászlóval. Most Lukács László és Justhék között megint tárgyalások folytak. A tárgyalások lényege az, hogy Lukács a Justh pártnál biztosítani akarta a bankprovizóriumnak december 31-ig való elfogadását. A pénzügyminiszter kompenzációképen azt az ajánlatot tette, hogy a kormány az 1911. évi appropriációs javaslat tárgyalásánál külön szakaszban az állattenyésztés hathatós támogatására nagyobb összeget fog fordítani. Ez jelentette volna a Justh

párti Beck Lajosnak a szerb kereskedelmi szerződés tárgyalásánál előterjesztett határozati javaslatának honorálását. A Justh-párt ama tagjai, akik a tárgyalást folytatták, kijelentették, hogy ez nem oly rekompenciáció, amely a bankprovizórium elfogadása ellenében őket kielégítené. Annál kevésbbé, mert tudomásuk szerint a kormány az agráriusokra való tekintettel amugy is elhatározta az állattenyésztés támogatását. A Justh párti képviselők ekkor azzal állottak elő, hogy a kormány a bankprovizórium elfogadása ellenében a fogyasztási adókat törölje el. Ennek a követelésnek teljesítése a Justh-párti Mansdorf Géza báró határozati javaslatát honorálná. Lukács pénzügyminiszter visszautasította ezt a követelést s új eszmét vetett föl. A magyar kormány nem zárkózik el az elől, hogy a fogyasztási adók, amíg szedetnek, mezőgazdasági érdekek előmozdítására fordíttassanak. Az osztrák magyar banknál ki fogják eszközölni, hogy a bank a mezőgazdasági hitelt emelje.

A tárgyalások nem vezettek sikerre. Ez a magyarázata a miniszterelnök mai indítványának, amelyet a Házban benyújtott s amely azt célozza, hogy a bankprovizórium javaslat a napirendről levéssék s újból a szerb kereskedelmi szerződés tüzessék napirendre.

A parlament programja.

Budapestről jelentik: A nemzeti munkapártban a képviselők ma megbeszéléseket folytattak a parlament jövő ülésének programjára vonatkozólag. Általános volt az a vélemény, hogy amennyiben a szerb kereskedelmi szerződésről szóló javaslat tárgyalását be nem fejezik, a képviselőház karácsony és újév között is folytatni fogja tanácskozásait.

A miskolci mandátum.

Miskolcra jelentik: Gancsi Soma dr. a nemzeti munkapárt hivatalos jelöltje a jelöltségtől visszalépett.

VÁROS ES MEGYE.

Jóváhagyott állásszervezés. A városi tisztviselők fizetésrendezésének tárgyalása folyamán a közgyűlés belátta, hogy a számvetői hivatal vezetés és ellenőrzése az idővel tulontul felszaporodott teendők miatt annál kevésbbé maradhat egy kézben, mert a főszámvetőnek működési tere, a város gazdasági és szociális tevékenységének megszokozódása által amugy is bővült. Elhatározta ezért a törvényhatóság, hogy megkönnyíti a főszámvető feladatát és a szoroson vett adminisztratív munka egy részét leveszi válláról. Ezért az egyik számvetői állást átszervezte és helyettes főszámvetői állást teremtett. A belügyminiszter ma érkezett leiratával ezt a változtatást jóváhagyta. Varjasay Lajos polgármester előterjesztést tesz Urbán Iván főispánnak és kéri fogja, nevesse ki a helyettes főszámvetőt. — A belügyminiszter ugyancsak ma hagyta jóvá a közgyűlésnek azt az intézkedését is, hogy Green Nandor és Beretz Ferenc által betöltött rendőrcapitányi állások a jövőben rendőrcapitányi állások legyenek.

Aradvármegye törvényhatósági bizottsága több sürgős természetű ügy tárgyalása végett december hó 30-án, délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Tárgysorozat a következő: A vármegyei alfa mazottak nyugdíjpótlé intézménye kérdésében határozathozatal. A vármegye bizottságainak és választmányainak a törvényben megszabott időre való újralakítása. A hordójelző állások szervezése ügyében határozathozatal. Szentmárton község elhagyott gyermekek segélyalapjának 1906. évi számadása.

Üzérkedés holttestekkel.

— Vizsgálat a fővárosi kórházakban. —

Távirati tudósítás.

Arad, december 23.

A fővárosban ismét egy panamáról rántották le a leplet. Az esetnek különösebb érdekességét az a körülmény kölcsönöz, hogy a visszaélések tárgya igen furcsa szokatlan valami.

Néhány lelketlen bűnös ember, különböző kórházak alkalmazottai, áruba bocsátották a hullák t és busás provizió fejében két temetkezési vállalat kezére játszották azokat.

A bűnös manipuláció a hét elején pattant ki. Bárcoz István polgármester hétfőn utasította Antal Gyula srékesfővárosi tanácsnokot, a főváros közegészségügyosztályának vezetőjét, hogy indítrón haladéktalanul fogyalmi vizsgálatot a főváros összes kórházainak kezelőszemélyzete ellen. A feltűnést keltő intézkedésre az adta meg az impulzust, hogy formális feljelentés érkezett a polgármesterhez, amely a bűnös visszaélések egész tömegével vádolja meg a kórházak kezelőszemélyzetét.

A feljelentést a budapesti temetkezési vállalatok egyesülete tette meg. A vád az, hogy évek óta panamák folynak a hullák körül és két fővárosi temetkezési egyesület részére játszik a holttesteket, tíz százalék provizió ellenében. A visszaélések minden egyes adatát memorandumba szedték és átadták a polgármesternek.

A vizsgálat már meg is indult, a gondnokságok már referáltak Antal tanácsnoknak. Egyelőre titkolják a dolgot, de mégis meg lehet állapítani, hogy a két szóban forgó vállalat az Entreprise des Pompes Funébres és a Magyar Temetkezési Részvénytársaság. Ezeknek juttatták a hullákat. Gyanuba van a Rókus-kórház, a Szent István, a Szent László, az ó és új Szent-János kórház, az irgalmasok kórháza, a törvényszéki börtönermek és klinikák személyzete.

A memorandum a kórházak kezelőszemélyzetén kívül vádat emel a Rókus-kórház római katolikus kántora ellen, akit a Magyar temetkezési részvénytársaság hullautógnökének nevez, és Tihanyi Károly rókus-kórházi plébános ellen, aki főrésztvevő a nevezett vállalatnak.

Állítólag a Szent István kórház egy König nevű tisztviselőjét a múlt hetekben már felfüggesztették, mert rábizonyult volna, hogy üzérkedik a holttestekkel. Antal Gyula tanácsnok egy újságíró előtt megerősítette, hogy tényleg emeltek vádat a kórház alkalmazottai ellen és Magyarévits Mladen dr. a főváros tisztviselője is tud a dologról. A Rókus-kórház felügyelője szintén tud arról, hogy vizsgálat folyik, de hogy ki ellen és miért, azt nem tudja.

MULATSÁGOK.

(=) A katolikus kör tea-estélye. Az Aradi Anonim Katolikus Kör folyó hó 20-ikán, karácsony másodnapján, a Központi Szálló nagytermében műkedvelői előadással egybekötött családias jellegű tea-estélyt rendez. Az estély 7 órákor kezdődik. Belépő-díj személyenként 2 korona. A befolyó tiszta jövedelem a kör alapja javára fordíttatik. A felülírtéseket köszönettel vesszük a hírlapilag nyugtatjuk.

(=) A vasutas szövetség karácsonyfa-ünnepélye. E hó 23-án, pénteken délután felbőgykor tartja karácsonyfa-ünnepélyét a vasutas-szövetség aradi kerülete a Központi Szálló nagytermében. Az ünnepély keretében osztja ki az elnökség a szegényorszu gyermekek és árvák részére a téli ruhaneműket. Az ünnepélyre az érdeklődő közönséget és a szívesadományokat ezuton hívja meg az elnökség.

(=) A katolikus bál. Az idei katolikus bál rendezősége élén Múlek Lajos, Kintzig János és Gutzjar Mihály, mint bálelnökök erős agitációt fejtenek ki a bál sikere érdekében. A művészi a kizárólag a katolikus bálra készült kétezer meghívót a napokban bocsátja ki a rendezőség. A bál táncrendje is a legkiválóbb művészi munka. A bál január hó 14-én lesz a Fehér Kereszt negytermében.

A szép Olga és a vőlegénye.

(Bácskal regény. — Több országon át.)

Távirati tudósítás.

Arad, december 23.

Érdekes szerelmi regényről beszélnek napok óta a bácskai uri körökben. Az eset már csak azért is feltűnő, mert egy többszörös milliomosnak azért kellett megszöktetni a nálánál sokkal szegényebb szerelmesét, mert nem akarták a leányt hozzáadni. Ugy indultak el, mint ha kocsikázni akarnak volna: négyes fogattal, paradésón és amikor Szabadkára értek, vonatra ültek és a külföldre szöktek.

Az eset részletei a következők:

Cservenka bácsamegyei községben a leggazdagabb ember Lelbach Károly földbirtokos, aki még csak huszonhét éves fiatal ember. Több ezer hold földje van és a törvényhatósági bizottságnak virilis tagja.

Ugyanabban a községben lakik Fuchs Vilmos fakereskedő, aki szintén jómódu ember. Fuchsnak van egy gyönyörű szép leánya, a tizenkilenc éves Olga, akibe a milliomos ifjú bálalosan beleszeretett. A leány viszonzta Lelbach érzelmeit és már mindenki azt hitte, hogy egypár lez belőlük. Annál nagyobb volt a meglepetés, amikor Lelbachot a leány atyja elutasította és tudtára adta, hogy ne is számítson arra, hogy Olga valaha is az ő felesége lesz. A fakereskedő megkérte Lelbachot, hogy kímélje meg a házát a látogatásától és a leányának is megtiltotta, hogy a földbirtokossal találkozzék.

Általános feltűnést keltett a visszautasítás az egész vármegyében, mert senki se tudta még csak elgondolni se, mi indította Fuchst arra, hogy a fiatalok házasságához beleegyezését ne adja. Lelbach és a szép Olga azonban nem estek kétségbe. Találkoztak azután is többször és megbeszélték, hogy meg fognak szökni.

A napokban, késő este Lelbach Károly kiadta az utasítást kocsisának, hogy fogja be a négy legjobb, leggyorsabb lovat, ő maga pedig öltözzék paradésóba, mert „nagy utra mennek.” Lelbach ezután izgalmas várakozással töltött még el egy fél órát, amikor bundába burkoltan megjelent az udvarában egy karosu hölgy. A szép Fuchs Olga volt. Régtől kocsira ültek és behajtottak Szabadkára. Betértek egy előkelőbb kávéházba, a kocsist pedig Lelbach ezekkel a szavakkal hazaküldte:

— Maga most hajtsen lassan vissza Cservenkára. Nem tud semmit, senkinek nem mond semmit, bárki kérdezi is. Érti? No isten áldja meg.

A fiatal párnak azóta nyoma veszett. Annyi bizonyos, hogy a legelső vonattal külföldre utaztak.

A szökés még akkor éjjel kitudódott, mert a kocsis, amikor hazatért, mindent elmondott. Fuchs Vilmos egy magán-detektívet bízott meg, hogy nyomozzon a megszöktött szerelmespár után.

A trónörökös

Magyarországon.

— A budapesti tartózkodás programja. —

Távirati tudósítás.

Arad, december 23.

A trónörökös budapesti tartózkodásának részletes programját a következőkben közlik:

A trónörökös 29-én reggel 6 órákor érkezik Budapestre. A kora reggeli érkezésre való tekintettel, ünnepélyes fogadtatás nem lesz. A pályaudvaron a főváros részéről megjelenik Fülepp főpolgármester és Boda főkapitány. A főherceg a várba hajtat, melynek főlépcsőjénél Pálffy herceg magyarországi főudvarnagy, Nepa-lek udvari tanácsos, szertartási igazgató, a budai várkapitány és egy udvari biztos fogadják és kalauzolják lakosztályába, mely a budai vár-lak krisztinavárosi osztályában lesz.

A főherceg kora délelőtt kihallgatáson fogadja gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnököt. Ez hangsúlyozása annak, hogy a trónörökös a megnyitáson a királyt helyettesíti, mert ha a király nyitja meg a delegációkat, a megnyitás előtt mindig kihallgatáson fogadja a miniszterelnököt.

A magyar delegációt délelőtt 11 órákor, az osztrák delegációt 12 órákor fogadja a fenség a trónteremben. A fogadási szertartást Khuen-Héderváry gróf a Montenuovo herceg főudvarmesterrel folytatott tanácskozásán állapították meg. A szertartásnál figyelemre méltó az, hogy a trónörökös körül ugyanazok fognak elhelyezkedni, akik a király körül szoktak, míg például mikor legutóbb József főherceg fogadta a magyar parlamentet, mellette osupán a főhercegi udvarmester volt.

A szertartás a következő:

A kitűzött órában megjelennek az országos bizottság tagjai a vár-lak szertartási helyiségeinek fehér termében. Az udvarnagy bevezeti őket a trónterembe, a hol a trónnal szemben félkörben foglalnak helyet. A trónteremben lesznek: a közös miniszterek, a magyar miniszterelnök, a magyar kir. főkamaramester, a testőrségek kapitányai és a trónörökös főudvarmestere. Erre a főkamaras jelenti a fenségnek, hogy a delegáció tagjai egybegyűltek. A trónörökös a terembe lép és az emelvényen a trónszék előtt áll meg.

A főkamaramester, a testőrségek kapitányai és a trónörökös udvarmestere a tróntól jobbra, a közös miniszterek és a miniszterek a tróntól balra foglalnak állást. Az országos bizottság elnöke, Láng Lajos beszédet intéz a fenségéhez, mint a király helyetteséhez, mire a trónörökös magyar nyelvű beszéddel válaszol és megnyitja a delegációt.

A beszéd után a miniszterelnök bemutatja a főhercegnek a delegáció elnökét és esetleg alelnökét, a bemutatás után pedig a trónörökös a baloldali termekbe vonul vissza.

A fogadtatáson a hadsereg kötelékébe tartozó delegátusok díszruhában, a többiek pedig frakkban, vagy díszruhában tartoznak megjelenni. A nagykereszttek szalagjait nem kell viselni.

A magyar delegáció után az osztrák delegációt fogadja a fenség. Az eddigi terv szerint a trónörökös még huszonkilencedikén visszautazik Bécsen keresztül Konopistba, a hol családi körben tölti a szilveszteri ünnepet.

A trónörökös megbízatásának történetéről és jelentőségéről illetékes helyről a következőket jelentik:

December 14-én, a felség elnöklése alatt tartott katonai tanácskozásokat megelőzőleg a király kihallgatáson fogadta a trónörökösöt. Tudatta vele, hogy noha teljesen egészségesnek

éri magát, orvosai tanácsára ezúttal nem megy Budapestre. Megkérdezte, hogy hajlandó-e a trónörökös elvállalni a delegáción a király helyettesítését, vagy pedig bízzák meg ezzel az aktussal József főherceget. A trónörökös készséggel vállalta a megbízást.

Ezzel a kérdés el volt intézve. A kabinetiroda tudatta Khuen-Héderváry gróf miniszterelnökkel a döntést, melybe a miniszterelnök egyáltalán nem folyt bele. Szerepe csupán arra szorítkozott, hogy a trónörökös által tartandó üdvözlő beszéd megszövegezésénél alkotmányos befolyását érvényesítette és a fogadási szertartást Montenuovo herceg főudvarmesterrel és a főhercegi udvartartási hivattalal egyetértően megállapította. A döntő momentum itt az volt, hogy a szertartás teljesen olyan, mintha a király nyitná meg a delegációt.

Az eddigiekből is nyilvánvaló, hogy a trónörökös megbízása tisztán a delegáció megnyitására szorítkozik. Egyéb politikai jellege a trónörökös budapesti tartózkodásának nem lesz és a trónörökös erre ismert szigorúságával vigyázni fog.

Tragédia a sineken.

(A menyasszonyától hazatérő vőlegény halála)

Távíratilag tudósítás.

Arad, december 22.

Egy háztűznézőből boldogan hazatérő vőlegényt tegnap agyongázolt a vonat. Sipos Istvánnak hívják a szerencsétlen embert. Vasúti munkás volt a nagyváradai pályaudvaron. Nehány hét óta a lakodalmára készült. Boldogan mesélgette, hogy Kismarján lakik a menyasszonya. Jómódu szülőknek a leánya. Tegnapelőtt Sipos a legjobb barátjával Nyeste Gyulával elindult a menyasszonyához gyalog. Utközben, minden falusi korosmába betértek és bepálinkáztak. Kismarján aztán a menyasszonyos háznál ittak néhány üveg bort a mire megállapodtak, hogy Karácsony vasárnapján tartják meg az esküvőt beesteledett a két jóbarát mámorosan indult hazafelé a vasúti sineken. Az új Nagyvárad-debreceni vasút vágányai közt.

A sinek mentén bandukoltak egy darabig. A két részeg ember aztán elálmosodott és a sineken összerogyott. Sipos István épen a vágányon nyújtózkodott végig, míg Gyeste Gyulának csak az egyik lába maradt a sineken. Testével lecsuszott a töltésre. A nedves éjszakában mélyen elaludtak. Ott feküdtek már vagy másfél órája, mikor éjfél felé Nagyvárad felől egy mozdony robogott Debrecen felé. A gép teljes gőzzel futott a szabad pályán s csak az utolsó pillanatban vette észre a mozdonyvezető, hogy a sineken fekszik valami. Rögtön fékezni kezdett, de már késő volt.

A mozdony keresztül gázolt a két alvó emberen.

A mámoros vőlegény fejéből, melléből ömlött a vér. Az egész ember egy borzalmas roncsná zúzódott. Nyeste Gyulának csak a ballábát roncsolta szét a kerék.

A szerencsétlenség pillanatában szonnal megállott a gép, sőt tiz méternyire a véres sebesültektől, akiket a mozdonyvezető és a fűtő felemeltek a szerkocsira és teljes gőzzel indultak vissza Nagyváradra.

A pályaudvarra éjfél után egy órára ért be a véres mozdony. A két súlyosan sebesült embert beszállították a biharmegyei közpórházba, a hol Sipos István hajnali három órára meghalt. Nyeste Gyula sérülése nem életveszélyes, de valószínűleg a lábát amputálni kell.

Tegnap délelőtt Schögl Adolf rendőrtisztviselő kihallgatta a súlyosan sebesült embert. Nyeste Gyula nem tudja, hogy miképpen kerültek a sinekre, nem emlékezik semmire.

HIREK.

— Időjárás. Az aradi meteorológiai intézet jelentése szerint a hó 23-án az időjárás: száraz, éjjeli fagy.

— Új titkos tanácsosok. A hivatalos lap holnapi száma közli, hogy a király Metianu János érsek-metropolitának és Üchtritz Zsigmond bárónak a titkos tanácsosi címet adományozta.

— Unitárius istentisztelet. Az aradi és aradvidéki unitárius leányegyház a hó 26-án, karácsony másodnapján délelőtt 12 órakor az aradi evangélikus egyház Luther Márton téri templomában urvacora osztással kapcsolatos istentiszteletet tart. A szentbeszédet Jozan Miklós budapesti unitárius esperes fogja elmondani. Az egyházi gondnokság az unitáriusokat és az érdeklődőket ezúton hívja meg.

— A kereskedelmi miniszter üdvözlése. Budapestről jelentik: A kereskedelmi miniszter kitüntetései alkalmából ma a minisztériumban sorra jártak az üdvözlő küldöttségek. Elsősorban a minisztérium szakosztályfőnökei üdvözölték Hieronymit Kálmán Gusztáv államtitkár vezetésével. Kálmán Gusztáv hosszabb beszédben üdvözölte Hieronymi minisztert. A posta- és távirda igazgatóság küldöttségét Follérth Károly postai igazgató vezette, az államvasutak küldöttsége részéről pedig Marx János elnökgazgató üdvözölte a kitüntetett minisztert.

— Az első csillag. A 33. gyalogezred önkénteseinek ma volt az első esilaghullás. A mai napiparancsban olvasták fel, hogy kik léptek ki karácsonyra a közlegényi sorból. Az eredmény nem nagyon örvendeztette meg az önkénteseket, mert negyvenhármuk közül mindössze tizenegyet léptettek elő örvezetővé. Az új örvezetők a következők: Suhajda Béla, Popper Sándor dr., Herbstein Izso, Eckhart István, Fillinger József, Markovits Samuel, Menezel Marcell, Mittermayer Ödön, Schiffer Ede, Tóth Pál, Fülöp Béla.

— Manuel tanul. Londonból jelentik, hogy Manuel exkirály beiratkozott az oksfordi egyetemre, ahol nemzetgazdaságtant és állattudományokat hallgat. Tanulmányai befejeztével világméretű utra megy.

— K. Lippich és a képzőművészek. Budapestről jelentik: A Lippich-ügyben tudvalevőleg Zichy János gróf kultuszminiszter fegyelmi vizsgálatot rendelt el K. Lippich Elek ellen. A vizsgálat vezetésével Balogh Jenő dr. államtitkár bizta meg, a vizsgálóbizottság, tagjaiul pedig felkérte Hadik-Barkóczy Eadre v. b. t. t. és Forster Gyula bárót, a Műemlékek Országos Bizottsága elnökét. A bizottság tagjai levelet intéztek Zala György és Róna József művészekhez és kiküldetésükre hivatkozva felkérték őket, hogy vádjaira vonatkozó bizonyítékaikat három napon belül közöljék velük és válaszoljanak a hozzájuk intézendő kérdésekre, Zala és Róna együttes levélben azt írták, hogy bizonyítékaikat csak egy eselleges sajtóperben hajlandók előterjeszteni. Minthogy így az általánosságban hangzottatott vádakra vonatkozólag semmiféle bizonyíték nincsen s miután a miniszter megadta a felhatalmazást az ügyészségnek, hogy a Lippich sérelmére elkövetett rágalmozás miatt a bűnvádi eljárást megindítsa, félhivatalosan jelentik, hogy a miniszter K. Lippich ellen az eljárást megszüntette.

— Jótékonyág. A Steinitzer N. 67 éves fenállása alkalmából Steinitzer József 20 koronát volt szives a polgári jótékony egyesületnek adományozni. Az emberbaráti cselekedetért köszönetet mond Sarlot Domokos egyesületi elnök.

— Ötvennyolc ember tűzhalála. A táviró ma éjjel két világvárosból hoz tömeges emberhalállal végződő tűzesetekről tudósítást. Filadelfiában és Csikagóban óriási gyártelepeket pusztított el a tűz és hivatásukat teljesítő tűzoltók életük árán tudták csak a mindent elhamvasztó elemet lokalizálni. Filadelfiában a világhírű Friedländer bányában tűz keletkezett. Megjelentek a tűzoltók, megkezdték a munkát, de az egyik fal bedőlt és maga alá temette a tűzoltókat. Újabb csapat érkezett és egy másik falat támadtak meg. Ez is ember halálát követelt. A fal összedőlt és a romok tizenhat tűzoltó holttestét takarták el. Összesen huszonhat vertanuja volt a rémes eseményeknek. — Csikagóban a huselepeken keletkezett a tűz, melynél egy bedőlt fal két tűzoltóparancsnokot és harminc tűzoltót temetett maga alá.

— Gaby Deslis öngyilkossága. Párisból jelentik: Ma reggel egyedül az Echo de Paris írta meg, hogy Manuel portugál exkirály szeretője öngyilkosságot követett el Londonban, ahol jelenleg egy színházban játszik. A lap hirt szerint ugyanis a színház igazgatója egy revüt ad elő, melyben a táncosnőnek fal kellett volna lennie. A szerep szerint egy király szeretőjét játsza és a viszonyokat guanyoija. Ezt annyira zokon vette Gaby Deslis, hogy öngyilkos lett. Mint azonban a Berliner Tagblatt Párisból értesül, a hirt maga a táncosnő cáfolta meg egy szellemes tavrattal: Ha öngyilkos akarok lenni — sürgönyöztem — akkor nem Londonba ölöm meg magamat, ahol senki sem ismer, hanem Párisban, a börtönhöz közel egy kávéházban, ahol azonnal száz újságíró a rendszekéssemre.

— Letartóztatott miniszteri tisztviselő. Münchenből jelentik: A rendőrség a würihi rendőrség megkeresésére ma letartóztatta Haber pénzügyminiszteriumi tisztviselőt, mert megállapították, hogy egy millió összegben forgalomba hozott braziliai és sveci hamisított pénzt. Haber konzorciumot alakított a forgalomba hozatal céljából. Társát, Müller fényképészt Zürichben tartóztatták le. Külföldön is várható letartóztatások.

— Elfogott sikkasztó. Megirtuk, hogy Hajdu János, Róth Zsigmond szállító pénzbeszedője egyik pénzintézetnél főnöke részére feivett négyezer korona elikkasztása után megszökött Aradról. Green Nándor főkapitány azonban azonnal a legzélesebb körben vont hálót a már büntetett gonosztevő elé és ugyszólván az ország valamennyi rendőrhatalóságát mozgósította, hogy a furfangos sikkasztó kézrekerüljön. Megtudta a főkapitány, hogy Hajduknak nővére Bukovinában, Istensegits községben lakik. Valószínűnek tartotta, hogy vagy a főváros felé, vagy ide vette útját az eszerek birtokában és ezért különösen ebben a két irányban folyt sűrű sürgöny és telefon váltás. Green főkapitány következtetése helyes volt. Ma este nyolc órakor az ökörmezői határrendőrség azt táviratosta, hogy ott letartóztatták Hajdut, akinél 3200 koronát találtak. Utak indítottak Arad felé.

— Összevagdalt hulla egy kosárban. Bécsből jelentik: Egy külvárosi ház udvarán ma reggel egy kosarat találtak, amelyben egy ötven év körüli nő összevagdalt holtteste volt. Valószínű, hogy az eddig ismeretlen asszony kéjgyilkosságnak lett az áldozata.

— Koszorúmegváltás. Singer Sándor ravatalára szánt koszorú megváltása címén Mairvits Mór és fia Mária Radna 30 kor., Ehrenwald Vilmos Lippa 10 kor., Goldberger Gábor Barzova 10 koronát adományozott az izraelita nőegyletnek.

— **Leleplezett rablóbanda.** Léváról jelentik: A véletlen nagy, szervezett rablóbandát juttatott az itteni csendőrség kezére. Hochberg József bajkai báró lakásába néhány nap előtt betörték. A bérlet szorongatott helyzetéből Faufeder nevű ispánja mentette meg, ki a csukott ajtón át lőtt és a golyó az egyik betörőt combján megsebesítette, mire a betörők elmenekültek. A csendőrök nyomozni kezdtek és a lövés nyomra is vezettek. A rabló egy Szabó nevű molnár, akit a szőlőben barátai ápoltak, azonban rosszul, mert lába megfeketedett. A bandát Szabó betegsége gátolta a munkában és ezért el akarták tenni láb alól, Szabó atyja azonban, aki szintén a bandához tartozott, orvost bivatott és mielőtt lábát amputálták, Szabó mindent bevallott. A bandának Szabó vallomása szerint 20—25 tagja van, akiket a csendőrség keres. Gyujtogatás, rablás és hamis tanulás terheli lelküket. A bandának egyik Cimár nevű tagja saját bátyja házáat kétszer felgyújtotta és harmadszor dinamittal akarta felrobantani, de ez nem sikerült neki. A szőlőben, ahol tanyáztak, a csendőrség 3 kilogramm dinamitot is talált. A rablott pénzen egy cigány cimbalmosnál gyűjték össze mulatni, hol perverz orgiákat rendeztek.

— **Pénzhamisító bűvész.** Budapestről jelentik: Még ez év februárjában Battonyán letartóztatták Szabó Zalai Mihály csanádapácai kiábrítókat, akit azzal vádoltak meg, hogy az édes apját megmérgezte. E hónap 19-én a battonyai csendőrség elfogott egy levelet, amelyet Budapestről egy Tóth József nevű ember írt a börtönben levő Szabó Zalai Mihálynak. A levélben arra kérte Tóth József Szabót, hogy a megígért 500 koronát hozza magával Budapestre, ahol a keleti pályaudvaron a III. osztályú váróteremben találkoznak. Múltán a battonyai csendőrség azt hitte, hogy Tóth József bűnrészese Szabó Zalai Mihály apjának megmérgezésében, tegnap táviratban kérte a budapesti főkapitányságot, hogy nyomozza ki Tóth Józsefet és hallgassa ki. A rendőrség ma ki nyomozta Tóth Józsefet, aki 29 éves vásári bűvész. Tóth József elmondta, hogy a mérgezésben semmi része sincs. Ez év elején Battonyán bűvészkedett, amikor az a hír terjedt róla, hogy pénzhamisítás miatt évekkel ezelőtt le volt tartóztatva. A környékbeli parasztok megtudták, hogy ötkoronásokat tud hamisítani és csapatosan keresték fel és kérték, hogy hamisítson nekik is pénzt. Szabó Zalai Mihály is erre kérte. Ő akkor 140 koronát csalt ki tőle. Most 500 koronát akar. A rendőrség a bűvészt grizet alá helyezte.

— **Pincék viz alatt.** (Panaszos levél.) A következő panaszos sorokat vettük: Ma hajnalban a csatorna-hálózat egyik szabadságtéri főcsöve megrepedt, a minek következtében több háznak (közöttük a színházépületnek is) pincéi megteltek vízzel. Ez reggel történt. A délelőtti folyamán az érdekelt háztulajdonosok közül többen ismételt fordultak a mérnöki hivatalhoz, anélkül, hogy a rideg leintésnél egyebet kaptak volna. Délután, a mikor e sorokat írom, a pincékben még mindig áll a víz, anélkül, hogy a mérnöki hivatal intézkedett volna. Azt hisszük, a nagy csatornaadó ellenében, a melyet a városnak fizetnünk kell, több figyelmet és gondosságot várhatnánk a mérnöki hivaltaltól. A hol a víz fenyegést pusztítással, kárral, ott épp oly sürgősnek kellene a segítségnek lenni, mint a hol a tűz pusztít. Kérem e sorok közlését, hogy legalább azok legyenek az ilyen közömbös elbánástól, elutasítástól megkímélve, a kikerül a jövőben hoz ilyen helyzetbe a csatornaadó egy megrepedt csöve. Tisztelettel: Egy Szabadság-téri.

— **Megérkeztek Iványi Menyhért** (Forray-utca) üzletébe a legfinomabb angol és magyar gyártmányú cipő és uridivat különlegességek, melyeket hallatlan olcsó árakért szerezhetjük be. 4397

— **A pretóriai bányászercsétlenség.** Londonból jelentik: A pretóriai bányákban nagy energiával folynak a mentési munkálatok, de eddig egyetlen élmunkást se sikerült felszínre hozni. Eddig kétszázötven munkás hőitását találták meg.

— **Születések, halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban e hó 18-án a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat közzétettek jelentették be: **Született:** Keil Péter borbélynak Julianna nevű leánya. Podnia György házmasternek György nevű fia. **Meghalt:** Szapanos Géza 48 éves kötélverő. Kacsó János 2 éves fiú. Bugariu Anna 19 éves leány. Suhvellen gréber Gyula 31 éves városi adóvégrehajtó. Lenkei István 26 éves lakatos. Juhász Fodor 84 éves napszámos. **Házasságot kötött:** Buchatosi Vazul pincemester Pecicán Emiliával.

— **Elragadtatással szemléli mindenki Weinberger Ferenc** jó hírű ékszerészünk gyönyörű karácsonyi ujdonságait. Nagy briliáns-, ékszer és ezüstművek raktára, tulhalmozottság és alkalmi vételeik folytán. **Mesés olcsó árak.** Telefon 439.

— **Vásároljunk Fischer Simonnál** karácsonyi ajándékot. Ez mostanában a jelszó egész Aradon. Aki szép, modern dolgokat akar vásárolni, az csak Fischer Simon karácsonyi tárlatát keresi fel a Szabadság téren. Azt említeni sem kell, hogy gyermekjátékokban raktára páratlan, igazán fővárosias. De ezen kívül óriási a választék férfi- és női divatelemekben. Nagyszerű a gyermekkosci választék is. Szóval, vásároljunk Fischer Simonnál karácsonyi ajándékot. 4755

— **Karácsonyi meglepetésekre alkalmas, izléletes, legdivatosabb ékszerek és órák,** rendkívül olcsó árban kaphatók **Grallert J. és Fia** ékszerésznél. 4589

— **Órák, briliáns árak, arany ékszerek,** karácsonyi ajándékok, mélyen leszállított árban legolcsóbban Kun József máv. órásnál, Aradon szerezhető be. 4488

— **Karácsonyfa díszek és könyvek** legelőnyösebben **Kerpel Izsó** cégnél szerezhető be. 4677

— **Nem okoz gondot, hogy hol vegyünk meg szeretteinknek a karácsonyi és újévi ajándéktárgyainkat,** mert mindenki tudja, hogy csakis Hirsch Jenő órás és ékszerésznél (Forray-utca), szerezhetjük be a legizlésebb tárgyakat mesés olcsó árak mellett. 4456

— **Mindenki nézze meg, hogy van-e elegendő névjegye és ha netalán az fogytán van,** ne hagyja annak megrendelését az utolsó percre, amikor már a megrendelések fölhalmozódnak, nem is lehet azokat a rendes időre elkészíteni, hanem rendelje meg az Aradi Nyomdászársaság nyomdájában, ahol elegáns, divatos és remek kivitelű nyomtatott névjegyek 100 darabonként két koronáért kaphatók. Vidékre 100 darabonként 2 kor. 40 fillér előzetes utalványozása ellenében bérmentve küldjük.

— **Francia likörök** legbiztosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 179

— **Az átutazók figyelmét tisztelettel felhívjuk** arra a körülményre, hogy az Aradi Közlöny a vasuti állomásnál nem a csomagszállító részvénytársaság alkalmazottjánál, hanem lapunk külön megbízottjánál kapható az állomás előtti téren.

Nyomatványok (beszerzésénél kérik forduljon lapunk nyomdájához, hol igen méltányos áron, csinos tiszta kivitelű nyomatványokat készítenk. Nyomdánk olyan modernül van berendezve, ahol bármely igényeket is ki tudunk elégíteni. Készítünk névjegyeket, levelepapírokat, borítékokat, számlákat, gyászjelentéseket, bármilyen kereskedelmi és ipari nyomatványokat, könyveket, műveket a leggyorsabbá és legizlésebbig. Kérjük a segítségét, esetén hozzánk bizalommal fordulni.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségél, vörhenyél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

• Természetes vasmentes savanyúvíz. •
Kapható ártványüzletekben és gyógyművekben.

SCHULTES ÁGOST Selye-Lépezi Saluator-forrás-üzlet, Budapest, Budafokp. 8.

TÖRVENYKEZÉS.

Véres összetűzés kolerafélelem miatt.

— A humánus ügyészség. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 22.

Humánus határozatot hozott ma Pogonyi Nándor aradi kir. ügyész, aki egy elkeseredett apa ellen indított bűnvizsgálatot beszüntetett. A vádlott, aki ellen a vizsgálat folyt, Vank Miklós megyesegyházai erdőőr, akinek a kis gyermeke a nyáron súlyosan megbetegedett. Akkor pusztított a kolera országsszerte és a hatóság Vank házát szigorú zár alá helyeztette, mert a beteg gyermekén a kolera tünetei mutatkoztak.

A gyerek meghalt és az egyszerű eszű Vank úgy gondolta, hogy most már elmúlt a veszedelem, tehát a lakásába bárkit beengedhet annál is inkább, mert az orvos legutóbbi látogatása alkalmával azt mondta, hogy a gyereken nem a kolera, hanem a difteritis jelei mutatkoznak. A szomszédok csapatostul tódultak be Vank házába, hogy megnézzék a csöpp halottat. Egyszerre csak megjelent az udvaron két csendőr, akik haragosan rászóltak Vankra:

— **Megmondtuk magának, hogy ne merészeljen senkit a házába engedni.** És mégis itt vannak az összes szomszédok.

A haláleset miatt végtelenül elkeseredett ember ekkor az udvarra futott és baltát ragadva kiáltotta:

— **Maguk nem parancsolnak az én portámon.** Takarodjanak innen, mert leütöm mind a ketőjüket.

A csendőrök hallgatásra intették a dühös férfit.

— **Takarodjanak innen,** — felelte ez és a baltával fajba akarta vágni az egyik csendőrt. A másik hatósági ember, Nagy Imre azonban gyorsabb volt és szuronyával átdőfte Vank karját. Az erdőőrt az aradi kórházba szállították, amikor pedig felgyógyult, megindították ellene a bűnvádi eljárást hatóság elleni erőszak címén. Pogonyi Nándor ügyész, a vádhatóság képviselője azonban úgy látta a vizsgálat folyamán, hogy ez a szerencsétlen férfi a lelkesenvedés következtében csaknem beszámíthatlan állapotban volt, ezért a mai napon megszüntető határozatot hozott Vank ügyében. Az erdőőr ellen ez alapon teljesen megszünt minden további vizsgálat.

§ Sajtópör egy imádság miatt. Marosvásárhelyről táviratozzák: A marosvásárhelyi törvényszék esküdtbírósa ma tartotta főtárgyalását Dán Szavér dr. román újságíró sajtóügyében, a ki a Gazetta Transilvanie című lapban cikket írt, a melyben azt állította, hogy a zsidóknak a Kol Nidre kezdetű imádságában az foglaltatik, hogy a zsidóknak szabad hamisan esküdniök, fogadalmaikat megszegniök. Ezután ebből azt a következtetést vonja le, hogy a zsidókat mint olyanokat, kiknek vallásuk megengedi a hamis esküvést, nem szabad esküre bocsátani. Az ügyészség Dán Szavért felekezett ellen való izgatással vádolta. A törvényszék szakértők meghallgatását tartotta szükségesnek és mint szakértőket Löwy Ferenc dr. és Mandelbaum Áron főbírákat, továbbá Antalffy Endre dr. felsőkereskedelmi iskolai tanárt, ismert héberistát hallgatta ki. A szakértők szóról-szóra lefordították a héber imaszövegét, amelyből kétségtelenül beigazolást nyert, hogy az imában szó sincs arról, amit vádlott cikkében állít. Ezután a vádlottat hallgatták ki, aki vallomása folyamán kijelentette, hogy a cikket nem ő írta, hanem egy romániai lapból ollózta ki és szóról-szóra leközölte. Az esküd-

tek a szakértők vallomása dacára beigazoltak vették a cikkben foglalt állításokat és Dán dr. a törvényszék az esküdtek verdiktje alapján a vád alól felmentette. Az ügyész a szakértők figyelembe nem vétele miatt semmisségi panaszt jelentett be.

§ Marcias urinók. A szegedi királyi törvényszék büntető tanácsa előtt szerdán két uriaszony, Nesztor Romolusz magyarosánádi görögkeleti lelkész felesége és Miklósi Aurélné tanítónő állott nyilvános becsületsértés vátségével vádolva. A vádirat a következőkben ismerteti a két urnó bűnét: A múlt télen a magyarosánádi intelligencia sártkörű tanomulatságot rendezett a román társaságban. A bál kitűnően sikerült. Nagy számban gyűltek össze a környék uris családjai, akik magukkal hozták serdülő leánykáikat is. Éppen az első négyesre készült a jókedvű ifjuság, amikor betoppant a községi bíró, Pintye János a szigorú hangon felszólította Nesztor Romoluznét és Miklósi Aurélnét, hogy a tizennégy éven aluli leánykákat távolítsák el a báltól, mert különben osendörökkel fogja a mulatságot beszüntettetni. A két urnót felháborította a bíró fenyegetése s a harag kissé elragadta őket:

— Hasáruól! Eladtad a hazát! — kiállítottak a bíróra s a tanítónő állítólag le is köpte.

A bál szétverésére nem került ugyan sor, de a bíró nyilvános becsületsértés miatt büntető följelentést tett az uriaszonyok ellen. Nesztorné és Miklósiné a tárgyaláson tagadták hogy a becsületsértő kifejezést használták volna. A bíró viszont azt állította, hogy a román intelligencia s különösen a két hölgy már régebben üldözték magyar érzelmek miatt. A kihallgatott tanúk igazolták, hogy a lelkészné és a tanítónő a bírót a román faj elárulójának nevezték, mire a bíróság mindkettőjüket 200—200 korona 10- és 100 korona mellékbüntetésre ítélte.

§ Elítelt kéme. Liposéből jelentik. A felett a két angol tiszt felett, akiket nemrég kémkedés gyanúja alatt tartóztattak le, ma mondott ítéletet a törvényszék. A bíróság a katonatiszteket fejenként négy évi várfogságra ítélte.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, december 22.

Amerika 3/4-el olcsóbb. Kínát, vételkedv korlátozt, 10 ezer mm. 5 fillérig magasabb.

az árak 80 kilókantán számítva:

	Dél sárlat	3 órai sárlat
Búza 1911. áprílisa	10.93—10.94	10.94—10.95
„ 1911. májusa	10.84—10.85	10.84—10.85
Búza 1911. októberre	10.63—10.64	10.64—10.65
Rozs 1911. áprílisa	7.78—7.79	7.78—7.79
„ 1911. októberre	7.74—7.75	7.75—7.76
Tongori 1911. májusa	5.59—5.60	5.59—5.60
„ 1911. áprílisa	8.39—8.40	8.39—8.40

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés.)

— Dec. 22. —

Magyar aranyáradék 4%	111.40
Magyar koronajáradék 4%	92.—
Magyar koronajáradék 3 1/2%	81.25
Magy. földt. herm. kötvény 4%	92.40
Horvát-szlavon földt. herm. kötv. ny	94.—
Magyar nyeresémsorsoroggy kölesén	227.—
Thessal. és szegedi sorajegy kölcsön	160.—
Oestrák járadék papírban	93.50
Oestrák járadék ezüstbe	97.25
Oestrák járadék aranyban	115.75
Oestrák koronajáradék 4%	93.60
1860. évi oestrák államsorajegy	169.50

Oestrák-magyar bankrészvény	18.80
Magyar hitelbank-részvény	864.—
Oestrák hitelintézet részvény	870.—
Oestr.-magy.-államvasuti részvény	749.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.13
Német birodalmi márka	117.55
London vista	240.02 1/2
Páris vista	95.—
20 márkás arany	23.50

Felelős szerkesztő:
BOLGÁR LAJOS.

A szamárköhögés

által okozott kinokat jelentékenyen csökkenti a SCOTT-féle Emulsió már az első egynehány adag után. A szamárköhögés enyhítésére a SCOTT-féle Emulsió kitűnő alkalmazhatóságát a legtisztább és legkiválóbb alkatrészek, valamint a maga nemében páratlan SCOTT-féle eljárás biztosítják. A

Az Emulsió vételénél a SCOTT-féle eljárás védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni. Utánzatoktól óvaskodjunk.

SCOTT-féle Emulsió

hirneve harmincnyolc év óta napról-napra emelkedik. Az orvosok ismételtlen ajánlották és a szülők, akik egyszer használták, örökké fogják alkalmazni szamárköhögés ellen. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill. Kapható minden gyógy szertárban.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Péntek, 1910. évi december hó 23-án:

B) bérlet. B) bérlet
G. Kertész Ella és Góth Sándor felléptével
Karenin Anna.

Dráma 4 felvonásban 1 változással. Tolstoj regénye után írta: Guirand, fordította: Góth Sándor. Rendező: Keszler Ede.

SZEMÉLYEK:

Karenin Iván	Góth Sándor	A hercegnő	Follinszné E.
Oblonszky	Cseh Ferenc.	Nordstone	Zalay Margit.
Karenin Anna	G. Kertész E.	Nasztja	Beakóné.
Wronszky	Beregi S.	Szomatoffné	H. Bekete A.
Oherbatszky	Varnay Jenő.	Levin	Vass Jenő.
Szerpukovszky	Delli Lajos.	Makholin	Huszár K.
Kitty	Vendrey V.	Solincseff	Helma Jenő.
Dolly	Harmath J.	A tábornok	Lachmayer J.
Mágkaja	Novák Irén.	Szomatok	Kulcsár L.

Kezdetek este 7 és fél órakor.

URÁNIA

mezőfőnykép színház.

Műsor 1910. dec. 23-án, péntek:

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

1. Amerikai mesterbirkózás. Szenzációs dráma. — 2. A szeszély. Vigjáték. — 3. A Montblanc. Sport-látványosság. — 4. Tojvajforrás. Humoros. — 5. Palermo. Természet után. — 6. Hipnoziz. Max Linder bohózata. — 7. Bajazzó. Leoncavalló operája. Pathé legújabb felvétele. — 8. Utoljára A sárga kéz. Az amerikai ópiumbarlangok titkából.

Az előadások tartama 1 és fél óra.

Előadások d. u. 5 órától kezdve.

Molnap, szombaton délután 4 órától kezdve kiskivánatra

Jézus élete és halála.

Nagy bibliai dráma. Katonazene és harmonium kísérettel.

Vasárnap szenzációs új műsor!

1911. január 1. Az Aradi Könyvnyomdások Szakegyesülete és az Aradi Gutenberg-kör a Fehér Kereszt negytermében hangversenyyel egybekötött táncestélyt rendez.

APOLLÓ SZÍNHÁZ

az Andrásy-tér új Lloyd-palotájában.

Műsor: Ma, péntek 1910. december 23-án

1. Tojást tojó állatok vére. Tudományos. — 2. Hipnozizált Maxi. Kacagató. — 3. Roman hadgyakorlatok. Látványos. — 4. Egy apa keservei. Dráma. — 5. Mórta hasonmása. Komikus. — 6. Sport az indiai hadseregben. Látványos természeti kép. — 7. A kópárna. Dráma. — 8. Házasztos cseléd. Bohózat.

Délután negyed 3 és 4 órakor 2 gyermekelőadás fél helyárral.

Az előadások d. u. fél 6 órakor kezdődnek.

Helyárak: I-ső rendű páholy 5 kor., II-od rendű páholy 4 kor. Páholyalás 1 kor. Zárts ék 1 kor. I-ső hely 80 fill., II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., VI-ik hely 20 fillér.

A hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni.

Az előadásokon katonazene játszik.

Ruhatár. — Buffet.

NYILTTER.

Karácsony és ujév

alkalmazára megérkeztek:

valódi tajték és borostyán áruk, legfinomabb szivar, cigaretta, dohánytárcák. 4724.

ÖZY, Hammerschlag Lipótné

Arad, Andrásy-tér 15.

Telefon 775.

Telefon 775.

Helyszüke miatt az összes raktáron levő

karácsonyi ajándéktárgyaknak alkalmas tárgyak,

bámulatos olcsó áron lesznek árusítva.

Oriási választék izléses üveg, porcellán és mesdőkészletekből, modern függő és asztali lámpák-ból. Figurás dísz tárgyak porcellán, majolika, bronz és elsőrendű china ezüstből, ugyszintén legjobb minőségű alpacca és china ezüst evőeszközöket tartok.

Legnagyobb választék modern képkeret mintákból.

Fischer Mór,

Andrásy-tér 18. Fischer Eliz-palota.

4501

Városi és megyei telefon 268.

HOL kapható a legjobb és legolcsóbb

Porosz Kőszén Kokszt Faszén és aprított Tüzifa

házhöz szállítva! ALTMANN EDÉNÉL
Wesselényi-utca 48.
Telefon szám 46. Telefon szám 46.

Hölgyeknek

legkellemesebb

karácsonyi meglepetés egy gyönyörű

Kézápoló

készlet remek kivitelben.

Gyöngyház, ezüst, teknőc, teknőc-utánzat, csont, cocus és ébenfából 3 K.-tól 70 koronáig minden árban.

Továbbá mint hasznos és igen kedves ajándék egy csinosan összeállított.

Fésű

garnitúra

1 tükör, 1 hajkefe, 1 bontó, 1 nyeles és 1 porfésű tartalommal.

311

Legfinomabb francia

Illatszer

ajándékok

" du választékban. "

Rendkívül izléses japán mintájú illatszer

Diszdobozok

(Kazetták.)

2 üveg divatos parfüm, 1 drb. finom szappan és poudertartalommal. 4 koronától : kezdve minden árban. :

Hánzu Nestor

Vöröskereszt Drogeria

ARAD, Weitzer János-utca 2.
Városi és megyei telefon 455.

Karácsonyra!

Legszebb karácsonyi diszek nagy választéka; meglepő szép ajándékok.

Ifjusági iratokból, képes-könyvekből tömeges alkalmi beszerzés folytán igen olcsó alkalmi példányok, kifogástalan, tiszta állapotban. —

Ugyisintén **diszművek** hihetetlenül jutányos áron.

Irodalmi és zeneművekből minden ajándék raktáron.

Diszlevélpapírok nagy választéka. Jdei ajándékok!

Társasjátékokban eredeti ajándékok.

Képeslevelezőlapok és újévi üdvözlések legnagyobb raktára.

Egyéb ajándékok alkalmas disztárgyak nagy mennyiségben vannak raktáron.

331

Kiváló tisztelettel

KERPEL IZSÓ

könyv- és papirkereskedése

Aradon, Andrassy-tér 20. sz.

Városi és megyei telefon 385. sz.

Krausz Paulin

könyv- és papirkereskedése.

100,000 kötetes kölcsönkönyvtára.

Ujólá a legkitűnőbb magyar és német ajándékokkal gyarapította készletét, köztül megnevezük:

Magyarban: Biró Lajos: Diadalmasszony, Marie és más asszonyok. Benedek E.: Maradon itt kisasszony. Caine Hall: A vörös Jász. Ellicher: Heine Jnga. Crocker: Váratlanul. Beksics: Kódos problémák. Bródy Sándor: Királyfi és koldusleány, Rembrandt fejek, Király-idillek stb. Czobel Minka: Donna Juanna, Pókháló. Bársony: A kapitány gazember. Gárdonyi: Fekete nap. Gréville: A milliárdos. Harding: Szerencse katonái. Herczeg F.: Kaland, Szerelmesek, A királyné futárja, A kivándorló, Kéz kezét mos. Lovik: A kertelő agár. Lengyel Lajka: Egy leány. Merriman: A rózsaszínű levél. Murray: A püspök kalandja. Pékár: Rokokó idyllek, A kölcsönkért kastély. Grath: A szerelem bolondja. Szomaházy: Kolonics házassága, A ma krónikája, A selyemruha, A fehér asztal, Sylvester testvér álma, Lámpafény, Mesék a huszadik századból, Szikra Judit, Molnár Ferenc: Muzsika.

Gyermekek és a serdülő ifjuság részére nagy figyelemmel választott olvasmányok.

Németben: Ballerstrom: Der Maskenball, Ihre Mejestät, Palazzo Irán, Boy Ed.: Ein Königlicher Kaufmann. Brachvogel: Der Kampf um dem Mann. Eschtruh: Roggenmuhme, Die ordre des Grafen Guise. Franco Anatole: Auf dem weisen Felsen. Gersdorf: An vertrautes Gut. Höcker: Don Juan's Frau, Letzter Flirt, Väterchen, Princessin Fee, Was die Leute sagen, Weisse Fee, Dodi. Heiburg: Die Lustige Frau Regine. Herczeg Rudolf: Es gibt ein Glück... Kahlenberg: Ahasvera. Krausevsky: Von wessen Hand? Stratz Rudolf: Die zwölfte Stunde, Die Faust des Riesen. Sturmfels Liebe Mädchen. Viebig Clara: Die vor den Toren. Wothe Anny: Sündige Mütter. Vely: Ho Micó. Wolzogen: Die Groshertzogin a. D.

Karácsonyra

a legkülönbözőbb ajándéktárgyak

legjutányosabb árban

kaphatók.

1604

Imakönyvek

csont, bőr stb. kötésben.

Faárak Tarso égetés és festésre

Diszlevélpapír

mese- és képeskönyvek, társasjátékok, ezerféle karácsonyfadiszek, angyalhaj, jászolok, képes levelezőlap- és fényképalbumok. Újévi és karácsonyi képeslapok, vízszontelárusítók kedvezményes árban . . . .

Kiváló tisztelettel

Krausz Paulin

Színházépület, telefon 54. sz.

A K I N E K

ismeretség híján

külsőre,
nevelőre,
születésére,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztra,
kulcsárra,
vinczellőre,
kertiárra,

kulcsárra,
gazdaszóra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
hási- vagy
irodászolgára
pénzeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége,

A K I

bérbéradni kíván

birotokot,
házat,
vadászterü-
letet,

kocsi,
lovat,
halászatot,
telket.

A K I

eladni kíván

butort,
szongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást, stb.
vagy

A K I

mindenféle vétel vagy bérbéradni kívánó
céljából keresi;

A K I

valamely állást betölténi kíván: legelőse-
sábnan és szőlő, ha az

ARADI KOZLONY

kis hirdetés

rovatát használja.

APRÓ HIRDETÉSEK.

A legalkalmasabb

karácsonyi ajándékok

megérkeztek: 2007

BAUER GYULA

Arad, Minorita-palota.

Valódi tajték és borostyán különle-
geességek a legnagyobb választék-
ban kaphatók. — Vidéki megren-
delések gyorsan és pontosan esz-
köszöltetnek. Alapított: 1869.

Zálogházból

kiváltott arany, ezüst- és
gyémánt-árakat vesz és el-
ad **Farkas Streicher**
Arad, Tőkölly-tér 1. 2974

Hoffmann Sándor

Arad, (színház-épület.) Női- és
leányfelöltők és télikabátok a leg-
ujjába kivitelben érkeztek! Verse-
nyen kívüli árak! 4268

Csillogó karácsonyfa-éjszék

képeskönyvek, meséskönyvek, ima-
könyvek, levélpapírok, festőkaset-
ták óriási választékban kaphatók
Ingusz. 1. és Fia könyvkereskedé-
sében Andrassy-tér 16. és Weitzer
János-utca. 671

Lószerszám

és nyereg, használt, de jókarban
levő, megvételre kerestetik. Cim
a kiadóban. 4628

Karácsonyra!

Legszebb karácsonyi díszek, kiváló
ifjúsági iratok, képeskönyvek, dísz-
művek, emlékkönyvek, társasjátékok
dus választéka. Olcsó árak, al-
kalmi vételek. Minden könyv- és
zeneműuidonság raktáron. Dívato-
s litografált, nyomtatott és dom-
bornyomású névjegyek gyors elké-
szítése. Kerpel Izsó könyv- és pa-
pirkereskedése, Aradon. 4071

Ha cigarettázik

használgon Progress szivarkahé-
velyt 100 drb. 26 fill. 1000 drb.
K. 240. Egyedül kapható Ingusz 1.
és Fia könyv- és papirkereskedé-
sében Arad, Andrassy-tér 16. és
Weitzer János-utca. 1651

Keresek

egy ügyes, megbízható nagyon
tisztá bejárónót. Csakis olyanok
jelentkezzenek, kik ennek meg-
felelnek. Cim a kiadóhivatalban.

Keresünk

irodai gyakorlattal bíró kisasszonyt
vagy fiatallembert, aki a levéltár
(dossier) kezelést érti. Ajánlatokat
„Kezdő” címen a kiadóhivatal
fogad el.

Különbejárati

butorozott szobát keresek a főtér
közeliében. Cim a kiadóhivatal-
ban. 4575

5417—1910.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. föld-
mivelésügyi miniszter ur 106732 IX.
A. 3. sz. körrendelete folytán fel-
hívom a gazdaközönség figyelmét
a haltenyésztésre.

A haltenyésztést a földmivelés-
ügyi kormány megfelelő támoga-
tásban hajlandó részesíteni. A se-
gélyezés részben a beruházások
költségeiből bizonyos hanyad meg-
terítésében, részben pedig a népe-
sítéshez szükséges halanyag 50—
100%-ának több éven át díjtalan
átengedésében áll.

Az érdeklődő gazdaközönség
részére az országos halászati fel-
ügyeléség a tervek díjtalan elké-
szítése mellett szakzszerű ut-
mutatást ad.

Felhívom a haltenyésztéssel
foglalkozni kívánó gazdaközönsé-
get, hogy az államsegély iránti
kérvényeiket helyzetük részletes
körülményeivel az óhajtott segélye-
zés mérvének megjelölésével a
nagyméltóságú m. kir. földmive-
lésügyi miniszter urhoz intézzék.

Arad, 1910. november 28 án.

Kádas Kálmán,
főjegyző.

Szalkai Arminné

himző és fehérneművállalata.

Arad, Weitzer János-u. 13.

Női, férfi és gyermek kalen-
gyék készítése rövid idő alatt a
legfinomabb hozzávalókkal, első-
rendű kivitelben készülnek. 4091

Uri leányok

fehérnemű varráshoz és
himzéshez oktatásra fölvé-
tetnek.

Valódi

4578

francia mellfűzők

különlegességek
kizárólagos raktára

Varga D. Dani

Arad, Andrassy-tér 20.

Ernyő különlegességekben dus
választék. Javítások és villany-
ernyő készítek elfogadtnak.
Városi és megyei telefon 808.

Akar Ön Pénzt

megtakarítani?

Akar Ön jó árut is olcsón venni?

úgy keressze fel

KORÁNYI

cipő-, kalap- és uri divatáruházát,

mert szép és jó árut csak ott vehet a leg-
olcsóbban. — Saját érdekében győződjék meg!
ésvigyázzon a cégre!

Korányi Jenő Szabadság-tér 3.
(a volt Winternitz-féle helyiség.)

Leszállított árak.

Erős munkás cipő, kézi-
munka frt. 2.60 feljebb.
Férfi Box Bergsteiger frt.
3.75 feljebb.
Amerikai cipő box vagy
chewro frt. 6.50 feljebb.

Női fűzős cipő frt. 2.70 fel-
jebb.
Box fűzős frt. 3.50 feljebb.
Fiu-, gyermek- és leány-
cipők már 80 krajcártól
és feljebb.

Báli cipőkben óriási választék!

Férfi-, női-, gyermek-, leány- és fiu cipők minden
kivitelben és minden árban kaphatók! oooo

Legujabb divatu kalapok, nyakkendők és fehérneműekben
Állandóan nagy raktár.

Legalkalmasabb

reték, tükrök és disztárgyak a legolcsóbb gyári arakban kaphatók nagyban és kicsinyben, kitűnő tisztelettel

karácsonyi és ujévi ajándékoknak **Özy. Sütő Józsefné**

ajánlom ujonnan felszerelt üzletemben ugymint: üveg és étkező, kávé, tea, mocca készletek, lámpák, alpacca és china ezüst tárgyak, modern képke-

ARAD, Forray-utca 26. sz.

Városi és megyei telefon 478. szám.

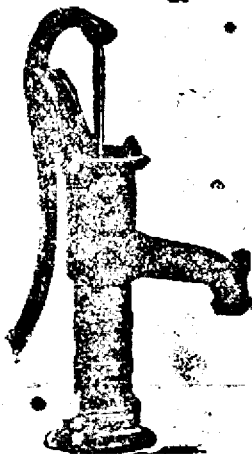
Permetező javítások elfogadtatnak.

• M. kir. szabadalmazott •

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyári arakon.

A szivattyu hengerből a bor ntolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztatlanságok azonnal továbbittatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéseért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők**Golyó szelepekkel. Községeknek legalkalmasabb,** mert homokos és sáros viz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működéseért 3 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű belül gummizott kendercsövek a legolcsóbb árban.**Kutak**

a hozzávaló

csövekkel

olcsóbbak és jobbak, mint bármely belvagy külföldi gyárban.

Hönig Ottó

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő és szivattyu készítő. 351

Arad. Rákóczi-utca 27. sz

36921—1910.

Hirdetmény.

— Értesítjük városunk közönségét, hogy az Uj-Arad felé vezető gróf Károlyi hidat folyó évi december 24 én reggel 6 órától kezdve a közforgalomnak átadjuk.

A hidon szedendő vámdíjtelek a kereskedelmi miniszternek 68767. sz. rendeletével kiadott engedély okiratnak megfelelő „Hidvám-díjszabályzat” foglalja magában, melynek megfelelő közértesítése iránt intézkedtünk. Az az új vashid megnyitásának órájától kezdve a rév-átkelés megszűnik.

Arad, 1910. évi december 17.

A városi tanács.

A karácsonyi vásárra mélyen leszállított áruk

Róna Jenőnél

Arad, Andrassy-tér 17. Reinhart-ház.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát a legelső rangubb gyártmányú férfi női és gyermek-cipőkben és divatcikkekben.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem a most következő karácsonyi és ujévi szezonra.

Egy próbavásárlás meggyőződteti a vevőt arról, hogy szelid kiszolgálás és olcsó árak mellett csak a cégénél **orosz sárcipők** cikkek megérkeztek.**Legolcsóbb bevásárlási forrás!**
Kérem kirakataim szives meglátogatását.**Névjegy**

100 drb. (finom elefántcsont papiron nyomva, izlésesen kiállítva, megrendelhető

2 koronáértaz „Aradi Nyomda Részvénytársaság”
könyvnyomdájában.

Vidékre 2 korona 40 fillér beküldése esetén bérmentve szállítjuk.

24915—1910. kh.

Hirdetmény.

Az aradi rendőrkapitányi hivatal, mint iparhatóság és az arad-járásai főszolgabírói hivatal mellett 1911. évben működő iparhatósági megbízottak választásának határidejéül 1910. évi december hó 29 ik napjának ó. e. 11 óráját a kapitányi hivatal iparügyosztályába kitűzöm, mikorra az önálló kereskedők és iparosok a választás megejtése céljából meghívotnak.

A választók névjegyzéke ugyan-csak előbbjelzett hivatalban betekinthező és az elleni netaláni felszólamlások ugyanott írásban benyújthatók.

Arad, 1910. évi december hó 17-én.

Green,
h. főkapitány.**Hirdetmény.**

Közhirre tesszük, hogy a városi kertészetben; a gyermekorház mellett, káposzta, kelkáposzta, cékla, hónapos retek, téli retek, saláta, karfiol, bimbókel, kalaráb, zeller, sóska, paraj (spenót), vörös hagyma, továbbá cserép-növények, mint cyclamen, primula, pálmák stb. kaphatók az egész nap folyamán. Eivállalja továbbá termék diszítését s egyes alkalmakra dísznővényeket kikölcsönöz.

Arad, 1910. december 19.

A gazdasági szék.

22051—1910. kh.

Hirdetmény.

Arad város rendőrkapitánysága által közhirre tetetik, hogy a földmivelésügyi m. kir. miniszterium az országos selyemtenyészési felügyelőség útján az 1911. évi tenyésztésre ingyen ad selymértékét, illetve selyemhernyót mindazoknak, kik selyemtenyészéssel foglalkozni kívánnak.

Akik selyemtenyészéssel foglalkozni szándékoznak, jelentkezzenek azon egyénnél, aki a községben a selymértéke kikeltésével meg van bízva, ki a tenyésztésre vonatkozó utasítást tartalmazó könyvecskét is ad.

Arad, 1910. évi november hó.

Sarlót,
főkapitány.

Eine renommierte Fabrik technischer Artikel sucht

Einen tüchtigen Vertreter

für den hiesigen Bezirk. Einige technische Kenntnisse erwünscht. Gute persönliche Beziehungen zu Dampfbetrieben unbedingt erforderlich. Sehr hohe Provisionen, auch für alle Nachbestellungen. Zahlreiche Vertreter erzielen durchschnittlich Kr. 6-800. Provision pro Monat. Etwas Kundschaft ist vorhanden. Off. u. N. G. 504 an Hassenstein & Vogler A.-G. Hamburg. 66:0

Ószentanna község tégla-és cseré- égetője

10 évre
bérbe adatik.

Az árverés f. hó
29-én, d. e. 10 óra-
kor a községházán
lesz megtartva.

4746

Az előjáráság.

V. 398/15—1908. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhirre teszi, hogy a világi kir. járásbírósnak 1908. évi V. II. 398/15. sz. végzése folytán dr. Németh Aladár budapesti ügyvéd által képviselt Egyházy Ágoston és Társa budapesti cég felperes részére 93 kor. 41 fill. tőkekövetelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 924 koronára becsült ingóságokra a világi kir. járásbírósnak 1908. V. II. 398/15. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi felülfoglaltatók Könyves Kálmán és Révai Testvérek 227 kor. 48 fill. és 134 kor. követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Ujfa-ekasvarsánd községben, leendő megtartására határidőül 1910 évi december hó 28-ik napjának délutáni negyed 4 órája kitűzetik, amikor bírósággal lefoglalt háziatorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron a ul is ol fognak adatni. A helyszínére a községházától lesz az indulás.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megke-

déseig alulírt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Világoson, 1910. évi december hó 12. napján.

Thuránszky,

4747

kir. bír. végrehajtó

Nagymennyiségű
maculatura
Jutányos áron
eladó.

ÉRTÉKEK

— Ha nincs is nagy vagyonom, de vannak pompás ékszereim.

— Ugy!? És kinél vette ön azokat az ékszereket?

Farkas

4935

Streichernél

Tökölly tér I. szám alatt.

— Igen, akkor kétszer annyi értéke van.

Megkezdődött!!

DOMANSAANDOR

szőnyegházában a

karácsonyi vásár

mely alkalommal kiscselezett, de teljesen jókarban levő

perzsa szőnyegek valamint szőnyegmaradékok

minden elfogadható áron eladatnak.

NÉVJEGYEK

legdivatosabb ujdonságok, utolérhetetlen tiszta, szép és előkelő izlésű kivitelben

■ Készíti: ■

4620

Bloch H.

papirkereskedése, könyvnyomdája Arad, Andrásy-tér 18. sz. saroküzlet. Nyomdatüzem Salacz Gyula-utca 3. sz. — Telefon 126.

Ez újévre ismét vezető ujdonságok.

Vidéki megrendeléseket 24 órán belül teljesen bérmentes szállítással intézek el. Névjegyeim művészi kivitelét mi sem igazolja jobban, mint az alábbi két levél

Bloch H. cég Arad.

Sziveskedjék csatolt és már Ön-nél készült névjegyeimből ismét 200 darabot mihamarább megküldeni. Cimem lent. Kérem az összeg utánvételezését.

Tisztelettel
Adolf Lübke

Berlin S. O. Kopersicker strasse 37.

(A német eredeti lefordítása.)

Charles W. Mascherol.

Paris, 80. Rue de Tiroll.

T. cím.

Múltkor Aradon voltam és rendeltem Ön-nél névjegyeket. kérem Önt, hogy azokból nekem most ismét 100 darabot szállítson.

Charles W. Marcherol
gazdálkodó.

(A francia eredeti fordítása.)

Mindem

előtízetők, hirdetőnk, avagy nyomtatvány-megrendelőnk

ingyen

kapja meg, ha írásban kéri, gyönyörű nagy **fali naptárunkat.**

Tisztelettel
az „Aradi Közlöny“
kiadóhivatala.

A karácsonyi

vásár alkalmából raktáron levő utolsó idényről fennmaradt legfinomabb kivitelű, női felöltők, plüsch kabátok, női bundák, selyem, csipke, posztó bluzok, pongyola és juponokat mélyen leszállított áron adom el.

Radó Gyula

új divatháza ARAD.

4708

Szabott ár!

FISCHER nagyáruháza Szabadság-tér 12. sz. alatt.

Egyrésze a szenzációs olcsó árjegyzéknek.

Baba kocsi 3 kerekű
1.25 1.50 3.50 frt.

Francia babák
35, 50, 75 és 95 kr.

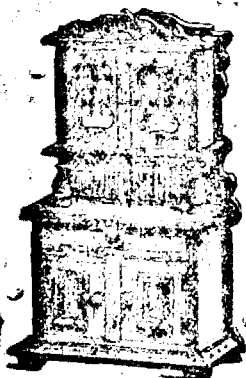
Francia baba valódi hajjal
70, 1.50, 2.50, 10 frtig.

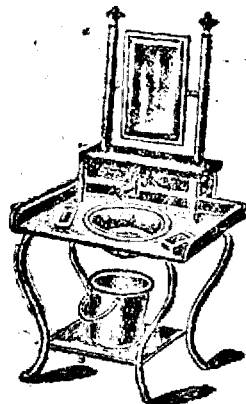
Nagy francia babák
frt 1.50, 1.75, 2.50, 4.50, 10 frtig. | 50, 75, 95, kr. 1.50 frt.

Baba kocsi
150, 2., 2.50, 3.50 frt.

Kredenc fából
50 és 75 kr.

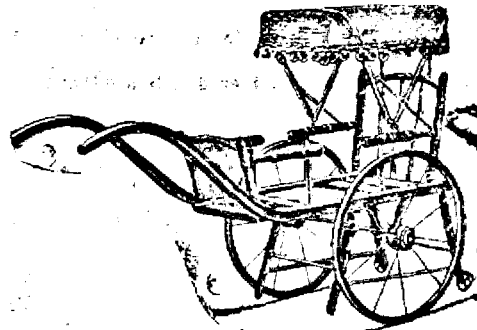
Mosdó
50, 75, 95, kr. 1.50 frt.

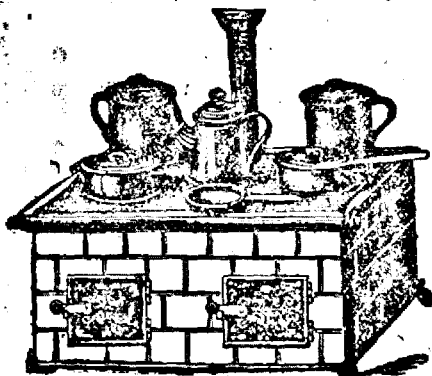
Berendezett baba koffer
50, 75, 1.25, 1.75, 2.50, 3.50, frt.

Finom Pleifer-féle öltözött francia babák nagy választékban
50, 65, 75, 95 kr.

Baba sportkocsik, kék fehér, rózsaszin lagirozott 150, 2.50, 3.50. frt.

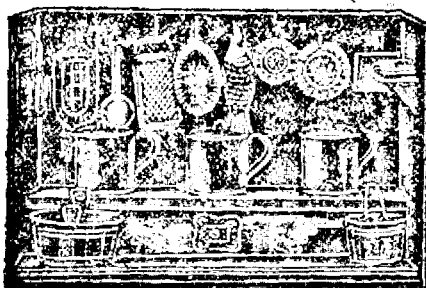
Kályha, bádogból
39, 50, 75, 95 kr. 1.25 frt.

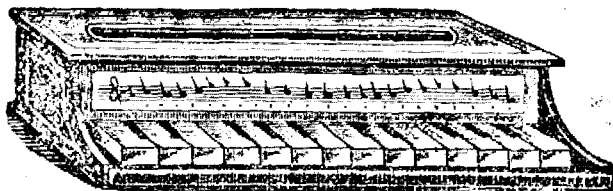
Csinosan öltözött francia babák 29, 39, 42 és 50 kr.

Elszakíthatatlan képeskönyv
39, 45, 65, 75 kr.

Berendezett konyha bádogból
50, 75, 95 kr. 1.25 frt.

Zongora 39, 50, 75, 95 kr.

Berendezett baba szekrény
1.75, 2.75 frt.